

Silta

Tamperelainen
seurakuntalehti

Syyskuu 2022

Seurakunnilla
tapahtuu
Tampereen
päivänä

**Sivut A 4,
A 19 ja B 7**

silta.fi

Tanssija, koreografi Jorma Uotinen:

Tanssi on kuin elämä – mikään ei ole sille vierasta

Sivut A 8–10

Kuva: Asta Kettunen

Onko tällekin
käyttöä
Teiskon pappilan
tulevaisuudessa?
Sivu A 5

Kuva: Hannu Jukola

Asetu
ehdokkaaksi
seurakunta-
vaaleissa
Sivut A 6–7

Kuva: Ilari Airikka

Tukea ja apua
tarjotaan,
diakoniapuu
kuulee myös
Sivut A 12–13

Kuva: Hannu Jukola

PÄÄKIRJOITUS

Kirsi Airikka
päätoimittaja

Tampere 7.9.2022

Hävikillä on monia vaikutuksia

Valtakunnallista hävikkiviikkoa vietetään 12.–18. syyskuuta. *Kulttaja*-lehden alulle panema teemaviikko ei voisi olla ajankohtaisempi tänä syksynä, kun hinnat nousevat nousemistaan, ja inflaatio vain pahenee. Meillä ei ole varaa hävikkiin – monestakaan syystä.

Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksin mukaan hinnat olivat Suomessa kesä- ja heinäkuussa 7,8 prosenttia korkeammat kuin vuosi sitten. Polttoaineen hinta on vaihdellut kesän aikana, mutta sähkön ja ruuan hintojen kallistuminen on edelleen kasvattanut kotitalouksien menoja.

Ruokahävikin vähentämiseen kannattaa kiinnittää entistä enemmän huomiota ilmastonmuutoksen takia ja säästösyistä. Hävikkiä syntyy elintarvikeketjun kaikissa vaiheissa, mutta eniten kotitalouksissa. Luonnonvarakeskuksen mukaan kotitaloudet heittävät Suomessa ruokaa roskiin yli sata miljoonaa kiloa vuodessa. Henkilöä kohden se tekee keskimäärin 25 kiloa vuodessa.

Ruuantuotannolla ja kulutuksella on merkittävä vaikutus ympäristön tilaan ja luonnonvarojen käyttöön. Tutkimusten mukaan kaikesta kulutuksen aiheuttamasta ympäristökuormasta noin kolmannes syntyy ruuasta.

Myös teollisuuden, kaupan ja ravintoloiden ruokahävikki on huomattavaa. Sitä pystytään onneksi vähentämään ruoka-aputoiminnan ansiosta. Samalla tukea saavat vähävaraiset ihmiset, jotka kamppailevat toimeentulo-ongelmien kanssa.

Ennusmerkit näyttävät, että ruokajonot vain kasvavat syksyllä.

Tampereen seurakuntien Ruokapankki ja sen ruokajakelua hoitavat yhteistyökumppanit ovat jakaneet tänä kesänä noin 13 000–14 000 avustusta kuukaudessa. Viime vuonna avustusten määrä oli 12 500 kuukaudessa.

Ennusmerkit näyttävät, että ruokajonot vain kasvavat syksyllä, sillä hintojen ja kustannusten nousu tullee kasvattamaan apua hakevien määrää.

Lahjoituksena saatua hävikkiruokaa hyödynnetään tehokkaasti myös Tampereen seurakuntien Kierto-ravintolassa ja muissa yhteisöruokailuissa, joissa tarjotaan vähävaraisille ihmisille toistakymmentä ruokailua viikossa ympäri kaupunkia. Aterian saa ostaa edulliseen hintaan tai sen voi nauttia maksutta.

Ruoka-avun tarvitsijoiden määrä on nykyisin niin suuri, että hävikkiruoka ei enää riitä. Kun Euroopan Unionin ruoka-apu ruokapankkeille taannoin loppui, ruokaa on nykyisin myös ostettava avustuskasseihin ja aterioiden valmistamiseen.

Onneksi ruoka-avun tueksi on Tampereella järjestetty monenlaisia keräyksiä ja tilaisuuksia, joissa iso joukko ihmisiä on lahjoittanut rahaa vähävaraisien ihmisten auttamiseen. Heitä voi jälleen tukea esimerkiksi tekemällä ostoksia sunnuntaina 11. syyskuuta Keskuksen Peräkonttikirppiksellä.

Ruokapankki myös ottaa vastaan elintarvike- ja hygieniatuote-lahjoituksia sekä taloudellista tukea keräystilille.

Elämme monella tavalla vaikeita aikoja. Erityisesti silloin on yhdessä pidettävä huolta vähävaraisista ja apua tarvitsevista lähimmäisistämme. ♦

Syyskuu

TULEVAT PYHÄT 7.9.–5.10.2022

11.9. Laupias samarialainen

Lainopettaja osasi lain kirjaimen tarkkuudella. Jeesus kertoi, mitä lähimmäisenrakkaus on käytännössä. Klassikkovertaus herättää ohikulkijan omantunnon. (Luuk. 10:25–37)

18.9. Kiitollinen samarialainen

Jeesus teki hyvää erityisesti muiden hylkäämille ihmisille. Mutta kuka onkaan tämän päivän spitaalinen? Evankeliumin mukaan kiittämättömyys näyttää olevan yleisempää kuin kiitollisuus. (Luuk. 17:11–19)

25.9. Pyhä huolettomuus

”Katsokaa taivaan lintuja. Katsokaa kedon kukkia.” Vuorisaarnan Jeesus jakaa elämän-

taito-oppia luonnosta. Kullekin päivälle riittävät sen omat murheet. Siinä evankeliumia kaikille täydellisyyden tavoittelijoille (Matt. 6:25–34)

2.10. Mikkelinpäivä

Pelastusrengas vai myllynkivi? Jeesus puhuu lasten puolesta mitä voimakkaimmin kuvin. Enkelien sunnuntain evankeliumi vakuuttaa, että pienin onkin suurin. (Matt. 18:1–10)

Vauvakirkko
su 2.10. kello 15
Finlaysonin kirkossa.
Sydämellinen kirkko-
tuokio vauvaperheille.
Tarjolla myös
sosetta ja seuraa.

ILON JA SURUN OLYMPIALAISET

Wilma Murron kultaiset hyppyvät veivät muistoissa 50 vuoden taakse. Münchenin olympiastadionilla nähtiin Lasse Virénin kymppi kaatumisineen, nousuineen ja voittoineen. Kaksi päivää myöhemmin Mustan syyskuun terroristit toivat olympiakylään kuoleman – uhreja tuli lopulta 17. Kansainvälinen olympiakomitea päätti jatkaa kisoja vuorokauden suruajan jälkeen. Näissä tunnelmissa elettiin, kun Lasse Virén sai toisen kultansa, ja Pekka Vasala voitti 1500 metrin juoksun

PALSTAN TEKSTIT: **Jukka-Pekka Ruusukallio**

Kuva: Shutterstock

HEILMI

Paavali kirjoittaa: ”Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain. Joka luulee olevansa jotakin, vaikka ei ole mitään, pettää itseään. Kukin tutkikoon vain omia tekojaan. Silloin hän voi ylpeillä vain sillä, mitä hän itse on, vertaamatta itseään toiseen. Jokaisen on kannettava oma kuormansa.” (Gal. 6:2–5)

Kuva: Hannu Jukola

4 kysymystä

Messukylän seurakuntatalo miellyttää Kerttu Loukusa. Inventoinnissa oli mukana myös tiloja, joissa toiminta on loppunut, kuten Hallilan, Koivistonkylän ja Vehmaisten seurakuntatolat.

Miksi maakuntamuseo keräsi tietoa seurakuntataloista?

Pirkanmaan maakuntamuseo on juuri saanut valmiiksi kaksivuotisen hankkeen, jossa on kartoitettu Pirkanmaan seurakuntien uudehkoja seurakuntataloja. Aineistosta on arveltu olevan hyötyä niin seurakunnille kuin maakuntamuseolle ja muille viranomaisille muutos-, rakennus-, korjaus- ja purkuasioita käsiteltäessä.

1 Miksi tämä hanke on nähty tarpeelliseksi juuri nyt, tutkija, arkkitehti Kerttu Loukusa?

– Moderni, julkinen rakennusperintö on oleellinen osa sotien jälkeisen hyvinvointiyhteiskunnan historiaa ja meidän jokaisen arkea. Seurakuntatolat ovat keskeinen osa tätä rakennuskantaa, johon kuuluvat myös muun muassa koulut ja päiväkodit, kirjastot sekä urheilurakennukset.

– Ennen seurakuntataloja vastaava inventointi on Pirkanmaalla jo tehty terveyskeskuksista. Monesti näillä rakennuksilla on merkittävää arkkitehtonista arvoa, ja ne ovat palvelleet valtavaa joukkoa pirkanmaalaisia heidän elämänsä aikana.

– Muuttuvat käyttötarpeet kuitenkin luovat myös haasteita rakennusten ja niiden arvokkaiden ominaispiirteiden tulevaisuudelle. Tästä syystä museo on nähnyt tärkeäksi kerätä aihepiiristä koko maakunnan kattavaa, keskenään verrannollista tietoa, jotta arvokkaimpien kohteiden merkitys tunnettaisiin silloin, kun niiden muutoksista tehdään ratkaisuja.

2 Mikä Tampereen kohteissa on erityisesti kiinnittänyt huomiota?

– Tampereelta inventoinnissa ovat mukana Epilän seurakuntatalo (1950), Messukylän seurakuntatalo (1955), Vehmaisten seurakuntatalo (1955), Nekalan seurakuntatalo (1968), Peltolammin seurakuntakeskus (1971), Aitolahden vanhan kirkon viereinen seurakuntatalo (1971), Lentävänniemen seurakuntakoti Talentti (1976), Kalkun seurakuntatalo (1983), Koivistonkylän seurakuntatalo (1986), Atalan seurakuntatalo (1988), Linnainmaan seurakuntakeskus (1992) ja Hallilan seurakuntatalo (1997).

– Tampereella tutkimukseen rajatut seurakuntatolat sijaitsevat usein eri-ikäisissä asuinalueilla tai lähiöissä, ja niitä on eniten Pirkanmaan kunnissa. Koot vaihtelevat pienehköstä Atalan seurakuntakodista suurempiin seurakuntakeskuksiin.

– Useissa Pirkanmaan pienemmissä kunnissa seurakuntataloja on tyyppillisesti vain yksi kirkon läheisyyteen sijoitettuna, jolloin se on usein samalla seurakunnan toiminnallinen ja hallinnollinen keskus, jos vaikka erillistä kirkkoherranvirastoa ei ole.

3 Asiasta laaditussa tiedotteessa mainitaan "lajityypin helmet ja muutoksia kestävätkö kohteet". Voitko valottaa muutamia esimerkkejä?

– Messukylän seurakuntatalo ja Linnainmaan seurakuntakeskus ovat aikanaan arkkitehtonisesti kunnianhi-

moisesti ja laadukkaasti toteutettuja, ja säilyneet erityisesti ulkoasultaan lähes alkuperäisinä. Muutoksia kestäviä kohteita ovat esimerkiksi Hallila tai vaikka pa Atala, joiden toteutus on rakennustaiteellisesti melko tavanomainen.

4 Oma "seurakuntatalosuosikkisi" Pirkanmaalla?

– Hankala vastata vain yhdellä, koska rakennuksia on inventoinnissa niin paljon, yhteensä 50 ja eri aikakausilta.

– Nokian Linnavuoren seurakuntatalo edustaa 1950–1960-lukujen vaihteen pienimittakaavaista "elegantisti" paikalleen sovitettua seurakuntatalotyyppiä. Kiikan (Sastamala) seurakuntatalo on arkkitehtonisesti taidokkaasti toteutettu 1960-luvun lopun kohde moderneine pelkistettyine yksityiskohtineen Kokemäenjoen rannalla.

– Tampereen seurakuntataloista Messukylän seurakuntatalo on ehkä suosikkini. Se edustaa arkkitehti Mikael Nordenswanin seurakuntalotuotantoa ja 1950-luvulle tyyppillistä kokonaisvaltaista seurakuntalosuunnittelua julkisivujen ja sisätilojen yksityiskohtillaan sekä materiaalivalinnoillaan ja hierarkiallaan.

– Sama arkkitehti on suunnitellut myös inventoinnissa mukana olleet Vehmaisten ja Kangasalan kirkonkylän seurakuntatolat, ja niissä onkin paljon yhteneviä piirteitä. ♦

Asta Kettunen

Sähköinen parisuhdeneuvonta vetää hyvin

Pari tunnetta -parisuhdekurssi ja Pulmaluotain ovat osoittautuneet onnistuneiksi ja tarpeellisiksi verkkopalveluiksi, kertoo Tampereen seurakuntien perheneuvontatyön johtaja **Heikki Syrjämäki**.

– Niiden asiakasmäärät ovat selvästi kasvaneet. Molempia myös kehitetään edelleen.

Hän arvioi, etteivät perinteiset parisuhdekurssit ehkä enää vastaa tämän päivän tarpeisiin.

– Esimerkiksi pikkulapsiperheissä voi olla vaikea sitoutua johonkin tiettyyn ajankohtaan, mutta sähköisiä harjoituksia voi tehdä omaan tahtiin.

Sähköisten perheneuvontapalvelujen kehittäminen oli Syrjämäen mukaan työn alla jo ennen koronaa, mutta poikkeusaika laittoi siihen vauhtia.

Pari Tunnetta -nettiparisuhdekurssi on Tampereen seurakuntien perheneuvojen ohjaama ja maksuton. Siinä tutkitaan oman parisuhteen vuorovaikutusta kiintymyssuhdeajattelun näkökulmasta. Tavoitteena on kehittää kumppaneiden välistä tunneyhteyttä ja antaa välineitä ristiriitojen käsittelemiseen.

Pulmaluotain puolestaan on työskentelyväline, jonka rastitehtävät auttavat paria keskustelemaan hankalista asioista.

Rakkauden puolesta

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi istunnossaan kirkon perheneuvonnan suuntaviivat Perheneuvonnan ovet auki – kirkon perheneuvonnan suunta vuoteen 2026.

Visiona mukaisesti kirkon perheneuvonta tekee työtä rakkauden puolesta. Perheneuvonnassa keskitytään erityisesti parisuhteen ja perheen kysymyksiin. Työn tavoitteena on vahvistaa ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia tukemalla sielunhoidollisen ja terapeutisen keskustelun avulla hänen kykyään elää lähisuhteissa.

Kirkon perheneuvonta tarjoaa perheneuvontaa yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti kaikenlaisille perheille, pareille ja yksilöille sekä huolehtii, että jokainen asiakas voi kokea perheneuvonnan turvalliseksi ja hänen ainutlaatuisuuttaan kunnioittavaksi.

Perheneuvonta toimii osana paikallista palveluverkostoa ja kohdentaa palvelua erityisesti heille, joille ei ole tarjolla muuta parisuhteen tukea.

Asta Kettunen

Kuva: Asta Kettunen

Jumittuneessa tilanteessa sanat saattavat loppua ja parisuhde joutua koetukselle.

Syksyn aikuisriippikouluun ehtii vielä ilmoittautua

Syksyn aikuisriippikouluun ilmoittautuminen on parhaillaan meneillään. Aikuisten rippikouluryhmään voi ilmoittautua 15. syyskuuta saakka. Ensimmäinen kokoontuminen on tiistaina 20. syyskuuta Seurakuntien talossa.

Ryhmä kokoontuu syksyn aikana viisi

kertaa. Lisäksi aikuisriippikouluun sisältyy muutama itsenäinen tehtävä.

Aikuisriippikouluryhmä järjestetään Tampereen seurakunnissa syksyisin ja keväisin. Ryhmään voivat osallistua sekä tamperelaiset että muualla asuvat. Riparin voi käydä myös yksityisesti tai ver-

kossa.

Kummin tehtäviin edellytetään rippikoulua ja konfirmaatiota, kirkolliseen vihkimiseen riittää rippikoulun käyminen.

Tietoja aikuisriippikouluista: tampereenseurakunnat.fi/aikuisriipari

Muusikkopastori **Severi Laakso** on ottanut vastuulleen idean, joka jännittää häntä itseäänkin: Nekalan seurakuntatalolla aletaan syksyllä järjestää joka toinen viikko Raamatun opetusta nuorille. Musiikinopettajakoulutuksensa myötä puolestaan syntyi myös ajatus nuorten omaa musiikkiryhmästä.

– Virkavapaalla on ollut aikaa miettiä, mitä uutta nuorille voisi tarjota.

Laakso valmistui virkavapaansa aikana Helsingissä musiikinopettajaksi ja opiskeli Raamattua Raamatunopetusakatemiassa. Keskusteluissa toisen Eteläisen seurakunnan työntekijän, nuorisotyönohjaaja Päivi Rannan kanssa syntyi ajatus EVVK:sta, eli Evankeliumin Valoa Väsymyksestä Kärsville -raamattuilloista. Illat järjestetään Nekalassa joka toinen torstai 15. syyskuuta alkaen.

– Illoissa on aluksi lyhyt alustus teemaan, ja sitten keskustellaan aihepiiristä.

Koska illoissa on tarkoitus käydä läpileikkaus koko Raamatusta keväiseen mennessä, ovat kokonaisuudet isoja. Esimer-

Kuva: Asta Kettunen

Severi Laakso kutsuu nuoria ja nuoria aikuisia mukaan iltoihin Nekalan seurakuntatalon alakertaan, vaikkapa kuulemaan, mitä Daavidilla oli sanottavaa, tai harjoittelemaan soittamista porukassa. Tarkempaa tietoa löytyy esimerkiksi Eteläisen seurakunnan Instagram-tililtä.

Eteläinen seurakunta:

Uusia avauksia nuorten toimintaan

kiksi Mooseksen kirjat, pikkuprofeetat tai Paavalin kirjeet otetaan aina yhdellä kerralla käsittelyyn.

– Iltahetken on tarkoitus olla yhteisöllinen; keskustellaan ja tutkitaan elämän ilmiöitä, jotka nousevat Raamatun tekstin pohjalta. Kokonaisuuksista nostetaan esiin kristinuskon kannalta keskeisiä ja puhuttelevia kohtia, ja nuoret käsittelevät niitä pienissä ryhmissä omaan elämäänsä peilaten.

Tavoitteena on, että nuoret innostuisivat itse tutkimaan Raamattua.

– Totta kai, koska kyseessä on niin laaja teos, ja käsitellään isoja kokonaisuuksia, ryhmä ei ole raamatunluvun suhteen mikään autuaaksi tekevä, vaan ehkä enemmänkin kiinnostuksen herättäjä.

Laakso huomauttaa, että aitoon yhteisöllisyyteen kuuluu myös se, että jokainen saa puhua. Ryhmissä on tarkoitus antaa tilaa nuorten kysymyksille ja etsiä niihin yhdessä vastauksia. Kirkossa ylipäätään pitäisi hänestä rohkaista etsimään vastauksia elämän suuriin kysymyksiin yhdessä.

Raamattuillat toimivat myös isos- ja apuopettajakoulutuksen osana. Mukaan saa tulla vaikka joka kerta tai silloin, kun illan aihe kiinnostaa.

– Mutta koska isokset pitävät raamatturyhmää riparilla, ja apuopettajat rippikoulun oppitunteja, on tarkoitus, että he saisivat eväitä omaan työhönsä näiden iltojen myötä.

”Korona on lisännyt yksinäisyyttä, ja monen henkinen tasapaino on järkkynyt. Tarvitaan alustoja, joissa ihminen kokee olevansa turvassa.”

– Severi Laakso

Mukaan säveltämään?

Projektityöntekijä, muusikko **Antti Mäkinen** on pistänyt alulle Laakson kanssa joka toinen viikko kokoontuvan nuorten musaryhmän, joka aloittaa Nekalassa tällä viikolla.

– Nuorisotyössä musiikilla on iso rooli. Seurakuntien toiminnassa on aina ollut musiikista kiinnostuneita, hän huomauttaa.

Mäkinen sanookin, että ihmisillä on ilmiselvä tarve sisältörikkaaseen ja terveeseen toimintaan, joka johtaa johonkin hyvään.

– Nuorten harrastusmahdollisuudet ovat vähentyneet. Nuorten tukemiseen ei oikeastaan olekaan sen parempia välineitä kuin yhteinen toiminta, joka johdattaa yhdessä tekemään ja kokemaan, hän perustelee ryhmän aloittamista.

Vetäjät pohtivat kommentteja, joiden mukaan seurakunnissa kyllä tullaan yhteen, mutta ei olla yhdessä. Seurakuntalaiset ovat kertoneet kokemuksiaan Laaksole aidon yhteisöllisyyden puutteesta kirkossa.

– Pahimmillaan juodaan kahvit ja lähdetään pois puhumatta kenenkään kanssa, hän kertoo.

– Läsnäolosta on kansallinen puute, jonka ei pitäisi heijastua seurakunnan toimintaan. Tänä päivänä irtiolo ja eristyneisyys korostuu, kun pitäisi olla enemmän läsnä ja lähellä, Mäkinen lisää.

Kuva: Simo Pirttimaa

Antti Mäkinen huomauttaa, että seurakunnilla on hieno studio, jonne myös nuoret musaryhmläiset pääsevät äänittämään omia sävellyksiään keväällä.

Kokoava iltatoiminta onkin yksi vastaus tähän. Nuorten musaryhmässä pyritään antamaan nuorille eväitä omaan musiikilliseen matkaansa ja pidetään työpajoja, kuten esimerkiksi riimipajaa.

– Yhdessä tehtäis ja sävellettäis, ja olisi mielikuvavaraista tekemistä. On kyllä tarkoitus treenata bändisoittamista, ja vierailijoita on tulossa opettamaan.

Musiikkia Taivaan täydeltä

Musiikki luo tunnesiteen, joka voi kestää läpi elämän. Esimerkiksi heinäkuussa ihmiset kokoontuivat Hervannan kirkkoon laulamaan yhdessä vanhoja riparilauluja.

Riparilaulujen ilta oli osa Laakson ja Mäkisen luomaa uutta Musiikkia Taivaan täydeltä -iltakonseptia, joka on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille. Illat mahdollistavat monenlaisen toiminnan, kuten riparilauluillat, artisti-illat ja Missio-illat. Illat järjestetään Eteläisen seurakunnan kirkkoissa.

– Tervetuloa tärkeän sanoman ja hyvän musiikin äärelle kirkkoon, Laakso rohkaisee. ♦

Asta Kettunen

Ilmoittautuminen musiikkiryhmään

päättyi elokuun lopussa, mutta vapaita paikkoja voi kysellä. Yhteystiedot: etnut.fi/musa

Tampereen Eteläisen Seurakunnan Nuoret = etnut.fi

Ihmisten hätä näkyy lisääntyneissä yhteydenotoissa Tampereella

Esirukouspyyntöjen määrä on lisääntynyt Tampereen seurakuntien verkkosivuilla elokuussa.

Myös sielunhoidollisten keskustelujen tarve ja yhteydenottojen määrä ovat kasvaneet seurakunnissa viime kuussa.

Yhteyttä pappeihin ovat ottaneet kai-

kenikäiset ihmiset, ja myös nuorisotyöntekijät ovat saaneet runsaasti keskustelupyynnöitä nuorilta.

Myös nuorilta aikuisilta tulee runsaasti yhteydenottoja Tampereen seurakuntien nuorten aikuisten Uusi Verso -toiminnan työntekijöille.

Ihmisiä askarruttavat muun muassa yleinen maailmantilanne, taloudellinen taantuma, hintojen kallistuminen, sodan pelko Suomessa ja oma suru.

Nuorten yhteydenotoissa ovat korostuneet omat asiat, ihmissuhteet ja aikuistumisen haasteet.

Pappila tähtää kestävään matkailuun

Teiskon Salonsaari osuuskunnan puheenjohtajalla **Hannes Tuohiniityllä** teiskolaisista historiaperintöä löytyy äidin puolelta 1600-luvulle asti, ja isänkin puolelta 1800-luvun lopulta.

– Asuin pienestä pitäen kilometrin päässä pappilasta, ja vieressä on sukupaikkoja sekä äidin että isän puolelta, eli minulla on lukkarinrakkautta niille kumille. Minulle on tärkeää, että pappila säilyy käytössä ja hyvässä kunnossa, hän sanoo.

Idean Teiskon pappilan kehittämisestä kulttuurin vetonaulaksi laitto liikkeelle vaimo Minna-Riikka Tuohiniitty, kun paikka edellisen kerran tyhjeni vuokralaisista viitisen vuotta sitten.

Sen jälkeen rakennuksessa ja pihamaalla järjestettiin kesätapahtuma, jossa oli tarjolla laulua, runonlausuntaa, valokuvanäyttelyä ja lasten sarjakuvanäyttely. Sitten tunnusteltiin, mitä suunnitelmia seurakunnalla oli paikalle, valmisteltiin ajatusta toiminnasta ja perustettiin osuuskunta.

Tuohiniityillä on tuttavuuksia ja kokemusta yhteisöllisistä hankkeista. Perhe on asunut Keuruun ekokylässä ja ollut kehittämässä muita asuinhankeita.

– Olen mukana Terälahden kyläyhdistyksessäkin, sieltä tulee kylän kehittämisen näkökulmaa ja ajatus, että rakennus, joka on aina ollut puolijulkisessa käytössä, myös säilyisi sellaisena.

Ideoinnissa on ollut mukana myös osuuskunnan jäsen Markku Tuulenkari, jonka perhe asuu viereisessä pikkupappilassa. Jäseniä yritystoimintaa pyörittävässä osuuskunnassa on alle kymmenen, mutta mukaan toimintaan voi tulla myös Salonsaaren tukiyhdistyksen puitteissa.

Alueella on monta nimeä: sitä sanotaan myös Pappilansaareksi, ja useissa kartoissa se esiintyy nimellä Isosaari.

– Salo on paikan vanhin nimi. Osuuskunnan ja yhdistyksen nimessä olemme halunneet tuoda esille historiaa ja pysyvyyttä.

Ensimmäisen kilpailutuksen tulos oli vähällä lannistaa osuuskuntalaiset. Eteenpäin on kuitenkin päästy.

Kursseja ja lähiharrastamista

Osuuskunnan pääperiaate on kestävä kulttuurin edistäminen.

– Haluamme edistää ekologista kestävyttä, joka on edellytys ihmistenkin hyvinvoinnille.

– Erityisesti kesäkaudella tarjoamme matkailumajoitusta, koska siitä on alueella hirveästi kysyntää. Pyöräilymatkailijoita alueella käy paljon. Erityisesti toivotaan tavoitettavan sellaisia matkailijoita, joita kiinnostaa kestävä elämäntapa. Pappila voisi kehittyä hitaan matkailun kohteeksi.

Talvikaudella tarjonta painottuisi kursseihin, ja paikka voisi toimia myös taiteili-

Palovarointiliikkeen edustaja Markku Mäkitalo, Juha Anttila sekä kunnostuksen aloittavat Jimi Koivunen ja Mikael Koivunen pohtivat remontin vaatimia toimia. Vuokrasopimus ja suunnitelmat olivat tulossa Tampereen seurakuntien yhteisen kirkkoneuvoston käsittelyyn 8. syyskuuta.

Ensi kesänä Teiskon pappilassa järjestetään avoimia juhlia, lupaa Hannes Tuohiniitty. Hän työskentelee uusiutuvan energian parissa, vaikka koulutus onkin maatalousalalta.

joiden residenssinä. Kevästä syksyyn keskitytään kulttuuri-, musiikki ja taidetapahtumiin kysynnän mukaan. Myös seurakunnat voisivat käyttää tiloja.

Kurssien vetäjiä löytyy Tuohiniityn mukaan omastakin porukasta, mutta myös laajasta verkostosta taiteisiin, filosofiaan ja retkeilyyn liittyviä tuttavuuksia.

Lisäksi tähtäimessä on lähiharrastaminen järvillä ja metsissä. Melojat ja purjehtijat voisivat tulla paikalle Näsijärveä pitkin.

– Teiskolan sillan kupeeseenhan on aikoinaan tultu laivoilla. Jos mökkikaava saareen toteutuu, päärakennuksessa voidaan tarjota mökkeilijöille ravintola- ja kahvilapalveluita. Kesäkahvila ainakin on tulos varmasti.

Kunnostus alkanut

Pari vuotta sitten Minna-Riikka Tuohiniitty teki opinnäytetyönään pappilan päärakennuksen kuntoarvion. Silloin paljastui, ettei isoja kunnostustarpeita ole.

Seurakunnat on aloittanut rakennuksen korjaus- ja muutostyöt. Ulkopuolen maalauksessa näkyy maalariharjoittelijan tyylikäs kädenjälki. Osuuskunnan on tarkoitus tehdä talkoilla esimerkiksi sisäpinnat.

– Talkoilla voidaan osallistua remontointiin ja vaikuttaa vähän myös kokonaiskustannuksiin. Mitä vähemmän ostopalve-

luita tarvitaan, se hyödyttää meitä vuokrasa. Ensi vuoden toimintasuunnitelmissa on selvittää rantasaunan kunto ja kunnostaa se talkoityönä.

Arkkitehdin piirtämän ulkokuussin adoptoimisesta ja kunnostamisesta on sovittu maakuntamuseon kanssa. Pappilan takapihalle on aikoinaan suunniteltu ja osin rakennettukin hyötykasvipuutarha, joka osuuskunnalla on tarkoitus kunnostaa hyötykasvi- ja perennapuutarhaksi erillisenä hankkeena.

Kellareineen rakennuksessa on tilaa noin 700 neliometriä. Alakerta palvelee jatkossa pitopalvelu-, juhla- ja kahvilatoimintaa ja yläkerta majoitusta. Alakertaan voi kokoontua enimmillään 49 henkeä, ja majoittujia olisi 20.

Ikkunat, seinät ja lattia kunnostetaan, ja terassilta rakennetaan invaluisia sisätiloihin. Porakaivo ja tie ovat jo kunnossa. Sisäkatto kipsataan ja wc-tilat päivitetään nykyaikaisiksi. Keittiö uusitaan valmistuskeittiöksi.

Pappilassa on takavuosina ollut leirejä ja majoitusta.

– Kun rakennukset ovat käytössä, ne pysyvät paremmin kunnossa, iloitsee projektikoordinaattori **Juha Anttila** seurakuntien kiinteistöpalveluista. ♦

Teksti ja kuvat: Asta Kettunen

Kahdentoista vuoden kokemus seurakunnissa:

Pekka Uusitalo tietää, mikä on luottamushenkilön tärkein ominaisuus

Kirkkovaltuutettu, Tampereen seurakuntien yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja **Pekka Uusitalo**, 70, on toiminut kirkon luottamustehtävissä kolme vaalikautta. Kokeusta luottamushenkilönä hänellä tulee kuluvan vuoden päättyessä täyteen kahdentoista vuotta.

Ja kaudet jäävät tähän, näin Uusitalo on päättänyt. Marraskuun seurakuntavaaleissa hän ei enää ole ehdolla.

– Antaa uusien ihmisten tulla mukaan, kyllä kahdessatoista vuodessa on tehty se, mitä itse tulini tekemään, sanoo Uusitalo.

Hän lähti mukaan seurakuntien luottamustoimintaan vuoden 2010 seurakuntavaaleissa kokoomuksen ja sitoutumattomien valitsijayhdistyksen ehdokkaana. Uusitalon kotiseurakunta oli silloin vielä Pyynikin seurakunta, joka yhdistettiin Tuomiokirkkoseurakuntaan vuonna 2014.

– Lähdin seurakuntavaaleihin ehdolle, koska yhteiskunnalliset asiat ovat aina kiinnostaneet minua. Rupesi närästäämään, kun kirkkoa mollattiin niin monessa asiassa. Halusin puolustaa kirkkoa ja kristillisiä arvoja.

Uusitalo toivookin, että ihmiset saisivat paremmin tietää, miten paljon kirkko auttaa ihmisiä. Hän pitää arvossa erityisesti kirkon diakonian ja yhteiskuntavastuun työtä.

– Kirkon diakoniatyö on merkittävää. On paljon ihmisiä, jotka eivät saa apua mistään muualta. Toivoisin, että tästä kirkon tekemästä työstä kerrottaisiin julkisuudessa enemmän, sanoo Uusitalo.

Kirkon organisaatio yllätti

Uusitalo on koulutukseltaan taloustieteen maisteri ja toiminut työurallaan pitkään yritysjohtajana. Työ- ja koulutustausta vaikutti siihen, että myös seurakunnan luottamushenkilönä hänen kiinnostuksensa suuntautui alusta saakka erityisesti hallintoon ja talousasioihin.

Kun Uusitalo aloitti Pyynikin seurakuntaneuvoston ja kirkkovaltuuston jäsenenä vuonna 2011, ensimmäinen yllätys oli kirkon organisaatio. Kirkossa päätöksenteko tapahtuu kovin eri tavalla kuin yritysmaailmassa.

– Kirkon hallinto on moniportaista, ja päätöksenteko ei tapahdu sormia napsauttamalla, luonnehtii Uusitalo.

Viime vuosien aikana hallintoa Tampereen seurakunnissa on kuitenkin Uusitalon mukaan uudistettu hyvään suuntaan. Erityisen tärkeää sujuva päätöksenteko on, kun päätetään asioista, joilla on suuria taloudellisia vaikutuksia.

– Viime vaalikaudella laadittiin Tampereen seurakuntien kiinteistöstrategia, joka on ryhdistänyt toimintaa, sanoo Uusitalo.

Kiinteistöjen ja maa-alueiden myynti on saattanut nostaa seurakuntaneuvostojen ja kirkkovaltuuston kokouksissa tunteita pintaan, mutta Uusitalo kiittelee, että Tampereella päätöksenteossa on onnistuttu.

– Kirkon toiminnan kannalta on parempi myydä kannattamattomat alueet. Esimerkiksi AitO-keskus ostettiin metsä-

Kuva: Taru Aitikka

Tampereen seurakuntien luottamushenkilö Pekka Uusitalo asettui seurakuntavaaleissa ehdolle 12 vuotta sitten, koska yhteiskunnalliset asiat ovat aina kiinnostaneet häntä. Uusitalo halusi myös puolustaa kirkkoa ja kristillisiä arvoja.

PEKKA UUSITALO

- Pyynikin seurakunnan seurakuntaneuvosto 2011–14
- Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto 2014–18
- Yhteinen kirkkovaltuusto 2011–22
- Yhteinen kirkkoneuvosto 2015–22 (varapuheenjohtaja vuodesta 2015)

rahoilla, ja näin tuottamaton maa saatiin hyötykäyttöön.

Käytännön työssä ryhmäraajat haalistuvat

Seurakuntavaaleissa kirkollisiin luottamustehtäviin pyritään valitsijayhdistysten listoilta. Valitsijayhdistysten taustalla voi olla poliittinen puolue tai aate, joka yhdistää saman ryhmän jäseniä. Vaikka vaaleissa eri ryhmien välisiä eroja saatetaan korostaa, Pekka Uusitalon mukaan ryhmäraajat hämärtyvät vaalikauden edetessä.

– Ryhmäjako näkyy vielä vaalien jälkeen, kun neuvotellaan ryhmien paikka-ajasta eri asiantuntijaryhmissä ja johtokunnissa. Siinä on hässäkkää, kun koetaan löytää sopivat asiantuntijat sopiviin rooleihin. Mutta kun valtuustokausi menee eteenpäin, ryhmäajot jäävät taakse.

– Tähän vaikuttaa se, että ryhmien sisäl-

läkin on eri tavoin ajattelevia ihmisiä, ”sekalaista seurakuntaa”. Saman ryhmän sisällä voi olla esimerkiksi erilaisia uskonnollisia suuntauksia. Ryhmän perusteella tiedetään suurin piirtein, millä laidalla ajatukset ovat, mutta suuressa ryhmässä ihmisiä on laidasta laitaan.

– Eipä kirkkovaltuustossa ryhmäpäättöksi tehdä. Niinpä yksittäisen valtuutetun ryhmätausta ei näy varsinaisessa työkentelyssä.

Asiat pureskeltu ennen kokouksia

Tampereen seurakuntien yhteinen kirkkovaltuusto kokoontuu 4–5 kertaa vuodessa. Kokoukset sujuvat yleensä vailla draamiikkaa, sillä asioita on työstetty jo pitkään etukäteen.

– Luottamushenkilöt pystyvät vaikuttamaan asioihin erityisesti johtokunnissa ja asiantuntijaryhmissä. Se on pitkä tie, ennen kuin jokin asia tulee valtuustoon. Esimerkiksi seurakuntayhtymän budjetti on jo aika pitkälle pureskeltu ennen kuin se tulee valtuuston päätettäväksi.

Ennen valtuuston kokousta järjestetään vapaamuotoisia ryhmien kokouksia, joissa voi tehdä alustavia kysymyksiä. Tämä edesauttaa valtuuston kokouksen sujumista.

Valtaosa kirkkovaltuuston käsittelemistä asioista liittyy Uusitalon mukaan jollakin tavalla seurakuntayhtymän talouteen.

– Käytännössä kaikissa käsiteltävissä asioissa on hintalappu perässä.

Talousasioista päättäminen on vaatavaa,

mutta kaikkien päättäjien ei tarvitse olla taloustieteen maistereita. Uusitalo kiittelee seurakuntayhtymän talousjohtajaa, Birgitta Braggea, joka esittelee asiat kirkkovaltuustolle selkeästi.

– Talouteen liittyvissä asioissa saattaa olla asiasta monta sivua tekstiä ja numeroita, mutta Birgitta Bragge esittää aina myös tiivistelmän, asian pääkohdat. Näin päättäjä ymmärtää, mistä päätösesityksessä on kyse, sanoo Uusitalo.

Luottamushenkilön tärkein ominaisuus?

Uusitalo toivoo, että erityisesti nuoret uskaltautuisivat ehdolle seurakuntien luottamustehtäviin.

– Rohkeasti vaan. Monet asiat ovat seurakunnissa menneet hyvään suuntaan. Itse ainakin olen tyytyväisin mielin nyt jättämässä näitä tehtäviä seuraaville.

Rohkeutta hän toivoo myös ehdokkaiden vaalikampanjaan.

– Vaalien alla pitäisi keskustella kirkollisverosta, nimittäin sen alentamisesta. Monet ilmoittavat kirkosta erotessaan syyksi kirkollisveron. Entäpä jos kirkollisveroa alennettaisiin? Ainakin tämä ehdotus herättäisi keskustelua.

Kun Uusitalolta vielä lopuksi kysyy, mikä on seurakuntien luottamushenkilön tärkein ominaisuus, vastaus on välitön ja selkeä.

– Yhteistyökyky! Besserwissereitä ei näissä hommissa tarvita. ♦

Kaarina Lehtisalo

Ehdokasasettelu päättyy 15. syyskuuta Ehdokkaaksi ja luottamus- henkilöksi seurakuntaan

Kiinnostaako sinua vaikuttaminen seurakunnassasi? Haluaisitko uudistaa toimintaa? Voit vaikuttaa kirkon asioihin Tampereella asettumalla ehdokkaaksi. Vielä on mahdollista päästä mukaan, sillä ehdokasasettelu päättyy 15. syyskuuta.

Tampereella vaaleissa valitaan jokaiselle seurakunnalle seurakuntaneuvosto ja lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto.

Luottamushenkilöllä on tärkeä merkitys, koska luottamushenkilö edustaa seurakuntien ja kirkon ääntä Tampereella. Asetu rohkeasti ehdolle, tulevaisuuden kirkkoa tehdään nyt.

Luottamushenkilöt valitsevat myös maallikkoedustajat kirkolliskokoukseen, joka on koko kirkon korkein päättävä elin.

Seurakuntavaalit ovat paikallisvaalit. Seurakunnat tarjoavat tamperelaisille apua, tukea ja turvaa, samoin hengen ravintoa ja monenlaisia toimintaa. Seurakuntapäätäjät päättävät, miten seurakun-

nan toiminta vastaa tamperelaisten toiveisiin ja tarpeisiin.

Ehdokkaiksi toivotaan kaikenikäisiä ja eri tavoin ajattelevia seurakuntalaisia. Silloin luottamushenkilöt edustavat mahdollisimman laajasti kaikkia seurakuntalaisia.

Uudet luottamushenkilöt astuvat toimeensa vuoden 2023 alussa ja lopettavat vuoden 2026 lopussa.

Kuka voi olla ehdokas?

Ehdokkaaksi voi asettua konfirmoitu kirkon jäsen, joka

- täyttää 18 vuotta viimeistään 20.11.2022.
- on seurakunnan jäsen viimeistään 15.9.2022.
- antaa kirjallisen suostumuksen ehdokkaaksi asettumisesta.
- on kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu.
- ei ole vajaavaltainen.

Kun ehdokkuus kiinnostaa

Katso seurakuntasi ehdokaslistoja ja yhteyshenkilöitä Tampereen seurakuntien vaalisivuilta verkosta tai kysy nykyisiltä luottamushenkilöiltä ja etsi itsellesi sopiva lista.

Selvitä valitsijayhdistyksen teemat ja tavoitteet ja varmista, että voit olla niiden takana.

Listoja perustavat valitsijayhdistykset, joiden taustalla voi olla herätysliike tai poliittinen puolue, usein myös jokin teema tai ajatusmaailma. Näitä voivat olla esimerkiksi kirkon uudistaminen, tasa-arvon edistäminen tai nuorten aseman vahvistaminen kirkossa.

Voit myös perustaa oman valitsijayhdistyksen, jos et löydä sopivaa.

Ehdokkaita voi asettaa valitsijayhdistys, johon kuuluu vähintään 10 seurakunnassa äänioikeutettua jäsentä.

Seurakuntavaalien ennakkoäänestys on 8.–12.11. ja varsinainen vaalipäivä sunnuntaina 20.11. Vaaleissa saavat äänestää kaikki 16 vuotta täyttäneet kirkon jäsenet.

Vaalien tulokseen vaikuttavat ehdokaslistan saama yhteinen äänimäärä ja ehdokkaan henkilökohtainen äänimäärä. Tulos määräytyy kunkin ehdokkaan saaman vertausluvun perusteella. Eri ehdokasryhmät saavat paikkoja valtuustoon ja seurakuntaneuvostoihin suhteellisesti saamansa kokonaisäänimäärän mukaan.

Vastaava suhteellinen vaalitapa on käytössä myös kunnallisissa ja valtiollisissa vaaleissa. ♦

Lisätietoja: tampereenseurakunnat.fi/seurakuntavaalit

LUOTTAMUSHENKILÖT PÄÄTTÄVÄT

Luottamushenkilöt päättävät seurakunnan ja seurakuntayhtymän toimintaan, hallintoon ja talouteen liittyvistä asioista kuten:

- seurakuntatyön kehittämisestä ja painopisteiden valinnasta
- kirkollisverojen käytöstä ja kirkollisveroprojektista
- kirkkojen ja muiden seurakunnan tilojen rakentamisesta ja korjaamisesta
- monista seurakunnan virkojen ja tehtävien sisällöistä ja henkilövalinnoista
- seurakunnan muiden luottamushenkilöiden kuten kirkkoneuvoston ja johtokuntien jäsenten valinnasta
- seurakunnan tai seurakuntayhtymän toiminnan ja talouden suunnittelusta

LUOTTAMUSHENKILÖ SEURAKUNNASSA

- edustaa seurakuntalaisia ja tuo seurakuntalaisten näkökulmaa päätöksentekoon
- päättää toiminnan suuntaviivoista ja varmistaa seurakunnan toiminnalle riittävät ja oikein suunnatut resurssit
- tuo kirkon julkisuuskuvaa
- puolustaa seurakunnan avoimuutta viestinnässä ja päätöksenteossa
- tuo oman osaamisensa seurakunnan käyttöön
- on seurakunnan työntekijöiden yhteistyökumppani

Tampereen NNKY:n Salvia-hankkeen vertaisryhmässä pääsee kuulemaan muiden seksiriippuvaisten läheisten elämästä ja saa vertaistukea.

Vertaistukea seksiriippuvaisten läheisille

Puolison seksiriippuvuus aiheuttaa valtavaa tuskaa ja häpeää. **Laura**, 32, vaikenen vaikeasta asiasta vuosia, kunnes löysi avun Tampereen Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen (NNKY) Salvia-hankeesta.

Tampereen NNKY on Suomessa niitä harvoja paikkoja, jossa voi luottamuksella ja rehellisesti jakaa kokemuksia siitä, mitä on elää seksistä riippuvaisen ihmisen rinnalla.

Kaikille avoin ja maksuton vertaisryhmä seksiaddiktien läheisille alkoi elokuun lopulla. Koolla ollaan luottamuksellisesti parin tunnin ajan joka toinen viikko.

Laura kertoo olleensa pitkään neuvoton ja ahdistunut parisuhteessaan.

– Kun muutin rakastamani miehen kanssa yhteiseen asuntoomme, suhteemme alkoi muuttua arkiseksi vähän liiankin nopeasti. Aloin pian kokea, etten ollut tarpeeksi viehättävä tai haluttava, kun hän ei enää syytynyt seurastani niin kuin seurusteluaikoina.

Laura alkoi epäillä, ettei kaikki ollut kohdallaan.

Ajan myötä hänelle paljastui, että mies käytti kaikki mahdolliset vapaahetkensä pornon katseluun.

– Sitä estääkseni tahdoin pysytellä kotona, ja pian en enää tavannut ystäviäni. Opiskeluistakaan ei tullut mitään, kun tunneilla koko ajan mietin, mitä mieheni silloin tekee.

Laura repäisi vuonna 2016 itsensä irti epäterveestä suhteesta lähtemällä opiskelumaan yli 600 kilometrin päähän.

– Kun rakastuimme uuteen mieheen, edellisen suhteeni haavat nousivat pintaan yllyttävän voimakkaana epäluottamuksena ja vaikeuksina fyysisessä läheisyydessä. Tajusin, että minun on pakko hakea apua itselleni.

Sitä vain ei ollut helposti saatavilla.

Sain apua ja ymmärrystä

Onneksi vuonna 2019 Laura löysi verkosta googlaamalla Tampereen NNKY:n Salvia-hankkeen seksiaddiktien läheisille.

– Otin yhteyden verkkolomakkeella ja sitten pääsin vaihtamaan sähköpostia hankkeen työntekijän kanssa.

– En ollut kyennyt siihen mennessä puhumaan vaikeasta aiheesta kuin uudelle puolisololleni, jonka kanssa olen yhä yhdessä.

Lopulta Laura kävi useampiakin kertoja juttelemassa kasvokkain työntekijän

kanssa. Hän myös liittyi vertaisryhmään, jossa hän pääsi kuulemaan muiden seksiaddiktien läheisten elämää.

– Oli ihmeellistä ja valtavan huojuvaa kuulla, etten ollut ongelmani ja ahdistukseni kanssa yksin, vaikka niin olin ajatellut.

Ajan myötä Laura koki tärkeäksi antaa oman panoksensa vertaisten auttamiseen vapaaehtoisena ryhmänvetäjänä.

Häpeä on suuri

Lauran mielestä seksiaddiktin läheisen yksi vaikeimpia ja vahvimpia tunteita on häpeä.

– Koin häpeää hylätyksi tulemisesta ja siitä, etten enää kelvannut. Yhtä lailla häpesin sitä, että mieheni oli pornon orja.

Lauran tietous aiheesta on lisääntynyt viime vuosien aikana.

– Seksiriippuvuus ilmenee esimerkiksi runsaana pornon kulutuksena, pettämisenä, rakasteluun pakottamisena sekä deittipalveluiden ja maksullisen seksin käyttämisenä. Usein riippuvuus näkyy myös manipuloivana käytöksenä ja syytelyinä siitä, että läheinen epäilee aivan turhia.

Vertaisryhmässä käyvä seksiaddiktin läheinen sitoutuu luottamuksellisuuteen, mutta on muutoin vapaa puhumaan sielä tai olemaan ihan hiljaa.

Kun yksi puhuu, toiset kuuntelevat, eivät kä kommentoi, ellei puhuja erikseen pyydä heiltä mielipiteitä.

Vertaisohjaaja saattaa nostaa keskusteluun myös teemoja, jotka aihepiiriin läheisesti kuuluvat.

– Parasta on ymmärrys ja kokemus siitä, ettei ole asian kanssa yksin. Moni on sanonut lähteneensä ryhmästä kotiin voimaantuneena.

Laura toivoo sydämestään, että seksiaddiktin läheiset kiinnittäisivät huomion omaan vointiinsa ja lähtisivät vertaisryhmään.

– Vaikka epäterveen suhteeni loppumisesta on jo kuusi vuotta, koen yhä olevani toipilas. Se kertoo siitä, miten vakavasti läheinen voi sairastua addiktin lähellä. ♦

Erja Taura-Jokinen

Maksuton vertaisryhmä seksiaddiktien läheisille parittomien viikkojen maanantaisin kello 18–20 Tampereen NNKY, Hämeenpuisto 14 F
Tiedustelut: salviatampere.laura@gmail.com
Lisätietoja: trnky.fi/palvelutoiminta/salvia-hanke

SE, MITÄ EI VOI SANOA, TÄYTYY TANSSIA

– Tanssilla voi esittää elämää kokonaisuudessaan, mikään aihe ei ole sille vieras. Se vaikuttaa vahvasti tunteisiin; sekä tanssijan omiin tunteisiin, ja lisäksi se välittää tunteen katsojalle, miettii tanssija ja koreografi Jorma Uotinen, joka nähdään jälleen syksyllä Tampereen esiintymislavoilla.

TEKSTI: **Kirsi Airikka**, KUVA: **Hannu Jukola**

Tanssi ja musiikki ovat edelleen vahva osa **Jorma Uotisen** elämää. Kesäkuussa 72 vuotta täyttänyt taiteilija esiintyi keväällä *Kuolemantanssi*-teoksessa kahdeksan kertaa yhdessä Jukka Haapalaisen ja Sirpa Suutari-Jääskön kanssa Tampereen Työväen Teatterin isolla näyttämöllä.

August Strindbergin kirjoittama intohimoinen näytelmä on sovittu draamalliseksi tanssiteokseksi, jonka on ideoinut ja ohjannut ohjaaja Tiina Puumalainen. Teppo Järvinen on suunnitellut visuaaliset näyttämökuvat, joissa unien, alitajunnan ja jopa yli-luonnollisen aavistuksille on tilaa.

Jukka Haapalainen, Sirpa Suutari-Jääskö ja Jorma Uotinen ovat luoneet koreografian, jossa näkyy tekijöiden pitkä kokemus monista tanssilajeista. Kokonaisuus on niiden fuusio, joka nivoutuu taitavasti teatterin kerrontaan.

– Näytelmä oli täysin Tiina Puumalaisen idea. Hän oli miettinyt roolituksenkin valmiiksi, ja minua pyydettiin mukaan. En tuntenut näytelmää ennalta, mutta kun perehdyin siihen, kiinnostuin. Näytelmän teemat ovat ikeikaisia, mutta ne on tuotu tähän päivään, kertoo Uotinen.

Hän kiittää ohjaajaa hienosta oivalluksesta tekstin toteuttamisessa. Vuorosanat on äänitetty ennalta, ja ne kuuluvat ajatusääninä lavalla.

Kuolemantanssi on kolmiödraama. Edgar (Jorma Uotinen) ja Alice (Sirpa Suutari-Jääskö) ovat olleet naimisissa neljännesvuosisadan. Kun paikalle saapuu molempien vanha ystävä Kurt (Jukka Haapalainen), kaikki muuttuu.

Valmistautuessaan näytelmään Uotinen tutki erityisesti roolihenkilönsä Edгарin persoonaa ja nar-sistista ihmistä.

– Mietin alistussuhdetta sekä vihan ja rakkauden painoja. Minua kiinnostaa se, mikä on ihmisen kuva ja liikekieli. Materiaalin etsiminen oli kiehtovaa. En niinkään etsinyt askeleita, vaan liikkeitä ja eleitä, joita usein tiedostamattakin teemme.

– Roolihahmo on hyvin monikerroksinen – niin kuin ihminen on, lisää Uotinen.

Samalla hän harmittelee, että esimerkiksi julki-suuden ihmiset nähdään monesti vain yhden asian kautta.

– Olen huomannut, että joskus meidät nähdään

ja esitetään ohuesti. Se on valitettavaa, sillä jokaisesta ihmisestä löytyy monia ominaisuuksia ja ulottuvuuksia.

Suuren suosion saaneen Kuolemantanssin esitykset jatkuvat syyskuussa. Marraskuussa Tampere-talon lavalle astuu laulaja Uotinen *Kielletyt leikit* -konsertissaan.

– Tampere on minulle tärkeä esiintymiskaupunki, koska se on tarjonnut monia estradeja vuosien varrella. Tampereella myös on hyvä maine teatterikaupunkina, ja ihmiset käyvät esityksissä, kiittää taiteilija.

”Päivä, jolloin itse pystyin jälleen viemään lusikan suuhun, oli räjäyttävä kokemus.”

Räjäyttävä kokemus

Teatteri on kiinnostanut Uotista lapsesta saakka. Jo kymmenvuotiaana hän toimi avustajana monissa tuotannoissa kotikaupunkinsa Porin teatterissa.

Uotinen pyrki teatterikouluun. Opiskelupaikka ei avautunut, mutta nuori mies sai arvokkaan palautteen koulun opettajilta. Yksi heistä oli ohjaaja Kalle Holmberg.

– Minulle sanottiin, että kuulun kyllä ehdottomasti näyttämölle, koska tapani ja kykyne liikkua on niin poikkeuksellinen. Minua kehoitettiin hakeutumaan liiketaiteen, esimerkiksi tanssin tai pantomiimin pariin.

Päätös tanssijaksi ryhtymisestä tapahtui lopulta traagisen tapahtuman jälkeen. Uotinen sairastui 19-vuotiaana Guillain-Barrén -oireyhtymään, joka vei häneltä puhe- ja liikuntakyvyn useiksi viikoiksi.

– Päätös syntyi, kun ymmärsin sen, että jokainen liikkeen millimetri on arvokas. Päivä, jolloin itse pystyin jälleen viemään lusikan suuhun, oli räjäyttävä ko-

kemus. Ajattelin, että jos tästä palaudun, ei ole muuta vaihtoehtoa kuin ryhtyä tanssijaksi.

– Samalla liikkeen merkitys syveni. Ilman sitä kokemusta ymmärrykseni liikkeestä ei olisi niin syvä.

Palautuminen kesti noin vuoden, ja se mullisti nuorukaisen elämänarvot. Hän pääsi opiskelemaan Kansallisbalettiin ja jatkoi opintojaan Tukholmassa, Kööpenhaminassa ja Sveitsissä.

– Tanssi on antanut mahdollisuuden ilmaista itseäni niin kuin minulle sopii. Lisäksi se on antanut elinkeinon ja ammatin ja vienyt monipuolisiin tehtäviin. On hienoa, että vielä seitsemänkymppisenäkin saan tanssia.

– Koreografina minua kiinnostaa se, mitä tanssilla saadaan näkyväksi. Se, mitä ei voi sanoa tai kirjoittaa, täytyy tanssia.

Tanssi voi hyvin

Jorma Uotiselta kysytään usein tanssin nykytilasta.

– En ole ollut koskaan huolissani. Ja kun katson taaksepäin, näen, miten tanssi on kehittynyt. Tanssitekniikka ja tieto ovat lisääntyneet, samoin ymmärrys. Jokainen sukupolvi tuo aina uuden kerroksen tanssiin.

Taidemuodon hyvinvoinnista on osoituksena myös Helsingissä sijaitseva Tanssin talo, joka otettiin käyttöön viime helmikuussa.

– Kymmeniä vuosia odotettu talo on iso tunnus. Se osoittaa, että tanssi hyväksytään lopultakin muiden taiteiden pariin. Uskon, että se myös motivoi tanssitaiteilijoita.

Uotisen mukaan merkittävä muutos on tapahtunut 20 viime vuoden aikana myös siinä, että nykyisin tanssijat löytävät töitä. Teattereissa on runsaasti musikaalituotantoja, ja niihin palkataan ammattitanssijoita.

Tuomarina tähdille

Televisio-ohjelmat ovat madaltaneet kynnystä katsoa tanssia.

”TV:n kautta tanssi tulee ihmisten olohuoneisiin, ja se on helposti lähestyttävää. Tanssin katsomisen ei tarvitse olla niin vakavaa”, totesi koreografi-ohjaaja Reija Wäre kevään lehtiartikkelissa (*Helsingin Sanomat* 3.5.2022).

Haastattelun pani tyytyväisenä merkille myös Jorma Uotinen, joka on toiminut Tanssii tähtien kanssa

Tanssi ja musiikki ovat antaneet Jorma Uotiselle mahdollisuuden ilmaista itseään. Hänet nähdään jälleen syksyllä Tampereen esiintymislavoilla.

-televisio-ohjelman tuomarina vuodesta 2006 saakka. Ohjelman suosio on suuri, sillä jokainen jakso kerää ruudun ääreen yli miljoona katsojaa. Uuden kauden suorat lähetykset alkoivat 4. syyskuuta.

– Joskus kuulee lauseen, että en ymmärrä tanssia. Siitä voi vapauttaa itsensä kokonaan. Ei ole yhtä tapaa katsoa tanssia. Jokainen seuraa sitä oman historiansa lävitse, ja tulkitsee esitystä sen mukaan.

Ohjelman tekeminen on Uotiselle erittäin mieluista.

– Se on vuosi vuodelta vain parantunut. Kukaan tanssijoista ei lähde mukaan enää vitsillä. Ohjelma vaatii osallistujilta kuukausien sitoutumista ja paljon työtä sekä mahdollisesti myös muiden töiden menettämistä.

Tanssijoiden valinnasta vastaa tuotantoyhtiö.

”Jos ihmisellä on jokin Jumalalta saatu lahja ja ominaisuus, onko jollakin toisella ihmisellä oikeus määritellä se synniksi?”

– Joskus minultakin kysytään, miten ohjelmaan pääsee mukaan, mutta en voi vaikuttaa asiaan. Itsekin saan tietää osallistujat vasta ohjelman alkaessa, paljastaa Uotinen, joka itse olisi aikoinaan toivonut tanssijoiksi Jouko Turkkaa ja Marja-Liisa Kirvesniemeä.

Uotisen kanssa tuomareina jatkavat tanssin ammattilaiset Helena Ahti-Hallberg ja Jukka Haapalainen.

– Itse arvioin ennen kaikkea esityksen tunnelmaa ja sen välittämää tunnetta. Jukka ja Helena voivat sitten sanoa niistä kanta-askelista, ja menevätkö ne kohdalleen, nauraa taiteilija.

Elämän tarkoitus

Mikä sitten on tärkeää Jorma Uotisen elämässä, ja mikä hänen mielestään on elämän tarkoitus?

– Sanon aina, että elämä täytyy elää, se on sen tarkoitus.

Samaan hengenvetoon taiteilija kertoo, että hänen loputon inspiraation lähteensä on ollut portugalilaisen runoilijan Fernando Pessoaan runo *Hetkien vaellus*. Se on julkaistu samannimisessä runokirjassa, jonka on suomentanut Pentti Saaritsa. (Otava 1974)

”Ollaksesi suuri, ole kokonainen:

Älä mitään itsessäsi liioittele, äläkä sulje pois.

Ole kaikki kaikessa.

Pane kaikki mitä olet pienimpäänkin mitä teet.

Niin koko kuukin mahtuu joka lampeen,

koska se loistaa korkealta.”

– Tämä runo vain sisältää kaiken, toteaa Uotinen.

Tanssia kirkkoon

Nykyisin tanssia nähdään myös kirkoissa. Uotinen kuitenkin toivoo, että taidemuotoa käytettäisiin nykyistään enemmän pyhäköissä.

Matkoillaan Uotinen vieraillee mielellään kirkoissa.

– Rakastan sakraalituloja, ne ovat todella kiehtovia. Kirkkoarkkitehtuurissa kokee vahvasti hienon vertikaalivoiman.

Sen sijaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon julkisuuskuva ei aina ole Uotisen mielestä kovin myönteinen.

– Kiistely naispappeudesta ja samaa sukupuolta olevien avioliitoista luo kirkosta ja sen jäsenistä huonoa imagoa meille, jotka emme ole kirkon sisäpiirissä. Olen hyvin pahoillani esimerkiksi piispa Irja Askolan saamasta julmasta palautteesta.

– Toivoisin, että näissä asioissa tapahtuisi avautumista, miettii Uotinen, joka sanoo toki ymmärtävänsä myös sen, että kirkko on moniääninen, ja mielipiteitä on monia.

Keskustelu palauttaa Uotisen mieleen muiston vuoden 1989 Tampereen Kirkkopäivistä, joissa hän esitti tanssiteoksen Tampere-talossa.

Kuva: Teppo Järvinen/Tampereen Työväen Teatteri

Kuvassa olevat Jorma Uotinen ja Sirpa Suutari-Jääskö sekä Jukka Haapalainen ovat luoneet *Kuolemantanssi*-esityksen koreografian, jossa näkyy tekijöiden pitkä kokemus monista tanssilajeista. Musiikin ovat säveltäneet Hannu Rantanen, Pekka Siistonen ja Jarkko Tuohimaa.

JORMA UOTINEN

- Syntynyt 1950 Porissa
- Toiminut ja tanssinut Suomessa ja ulkomailla vuodesta 1970 alkaen useissa tanssiryhmissä ja oopperataloissa
- Taiteellinen johtaja Helsingin kaupunginteatterin tanssiryhmässä (1987–1990), Suomen Kansallisballetissa (1992–2001) ja Kuopio Tanssii ja Soi -festivaaleilla (2002–2019)
- Professorin arvonimi toukokuussa 2012
- Esiintynyt myös laulajana ja julkaissut albumit *Tunteiden taivas* (1998) ja *Sentimental Secrets* (2006)
- Unicefin Hyvän tahdon lähettiläs

– Minut oli kutsuttu esiintymään, ja sain tavattoman lämpimän vastaanoton. Minun jälkeeni lavalle kuitenkin tuli puhuja, jonka mukaan tanssi on syntiä. Tunsin, kuin-

ka yleisö kohahti, ja kaikki ajattelivat, että pitkö hänen nyt tuo sanaa ääneen.

Kokemus oli pudottava, mutta Uotinen sanoo jo käsitelleensä asian.

– Jäin kuitenkin pohtimaan tuota lausetta. Jos ihmisellä on jokin Jumalalta saatu lahja ja ominaisuus, onko jollakin toisella ihmisellä oikeus määritellä se synniksi? Siihen minulla ei kuitenkaan ole vastausta.

Viimeksi Uotinen teki yhteistyötä kirkon kanssa, kun tanssiteos *Hetkien vaellus* sai kantaesityksensä Turun tuomiokirkossa helmikuussa 2014. Lisäksi se esitettiin Porissa ja Kuopiossa.

Teos koostui urkutaiteilija Pétur Sakarin soittamasta ranskalaisesta urkumusiikista, Fernando Pessoaan runoista ja Pori Dance Companyn neljän tanssijan tanssista. Jorma Uotinen toimi koreografina ja oli kertojan roolissa esittämässä runoja.

– Esitys istuu hyvin kirkkoon, ja se kunnioittaa tilaa, jossa se esitetään. Esityksen voisi hyvin päivittää. Tekisin mielelläni taas yhteistyötä kirkon kanssa, sanoo Uotinen. ♦

Kuolemantanssi 3.12. saakka Tampereen Työväen Teatterin suurella näyttämöllä

Kielletyt leikit -konsertti 30.11. kello 19.30 Tampere-talo, Pieni sali. Esiintyjinä Helena Lindgren ja Jorma Uotinen sekä pianisti Lasse Hirvi

Kuva: Hanna Koivumäki

Hautausmaalla on selvää, että elämä on väistämätön, hidas matka kohti suurta hiljaisuutta, unohtamista ja unohtumista. **Muista minua** -esitys on nähtävissä Lamminpään hautausmaalla viisi kertaa.

Muista minua -esityksiä Lamminpään hautausmaalla

Lamminpään hautausmaalla ja sen liepeillä nähdään teatteriesitys **Muista minua** viisi kertaa syyskuussa.

Hautausmaa laittaa miettimään hiljaisuutta ja unohtumista. Ovatko läheiseni ja rakkaani jotenkin olemassa, jos muistelen heitä? Ja jos en muista, katoavatko he kokonaan? Hautausmaalla on selvää, että elämä on väistämätön, hidas matka kohti suurta hiljaisuutta, unohtamista ja unohtumista.

– Muistot ovat kuin katselisi mennyttä himmentyneestä ja säröille lyödyistä peilistä. Se on vanhaksi tulemisen laki, elämän suuri eroosio, kaiken rapautuminen. Taivaassa kuitenkin muistetaan, armollisesti. Jumala muistaa meistä jokaisen, vakuuttaa

esityksen käsikirjoittaja **Matti Huotari**.

Esitys on Harjun seurakunnan tuotantoa, ja tuottajana toimii Pispalan lähikirkkopappi Jaana Rantala. Esityksen ohjaa ohjaaja Markku Arokanto. Musiikin suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa kanttori Tarja Laitinen ja ryhmä muusikoita. **Muista minua** -esitykset Lamminpään hautausmaalla:

19.9. klo 18 ja klo 20.30
20.9. klo 18 ja klo 20.30
21.9. klo 18

Kesto noin 75 minuuttia. Ilmoittautuminen esitystä katsomaan: tarja.leskinen@evl.fi tai p. 040 804 8151 arkisin kello 8–15

Tanssin keinoin lapsille asiaa ympäristöstä

Tanssiteatteri MD:n esitys **IGLU** tarjoaa lapsille keinoja ymmärtää ympäristöasioita ja kannustaa ekologiseen ajatteluun. Koreografia on Mari Rosendahlin, sen on säveltänyt Jussi-Pekka Nuto ja videosuunnittelusta vastaa Heikki Järvinen.

Etelämanterella asusteleva keisaripingviini Buzika yrittää selviytyä merijäällä ajaututtuaan erilleen pingviinyhdyskunnasta. Se pelastaa merestä muoviroksaan sotkeutuneen olennon nimeltään Bööb (Klaara Haapanen). Ilmastun lämpe-

nemisen vuoksi myös Jääkarhu Paau (Ville Oinonen) lähtee etsimään uusia asumisseutuja pohjoisnavalta.

Uhanalaisten eläinten suojelemisen tärkeys on yksi IGLUn teemoista. Lavastuksessa ja puvustuksessa on käytetty kierrätysmateriaaleja.

IGLU on Tanssiteatteri MD:n 25-vuotisjuhluvuoden ainoa lapsiyleisöille suunnattu kantaesitys. Teos jatkaa ohjelmistossa syyskaudella 24. syyskuuta alkaen.

Miten saavuttaa rauhan valtakunta?

Pelastusarmeijan draamaryhmä jatkaa esityksensä sarjaa näytelmällä **Jeesus kaikki kaikessa**.

Globaalin tiedekeskuksen huippuluokan tieteilijät ovat saaneet tehtäväkseen rakentaa ”uljaan uuden maailman”. Onnellisuuskasvatus toteutetaan mikroprosessoreilla, jotka syöttävät alitajuntaan hyvän elämän ohjeita ihmisten nukkuessa.

Heidät, joilla on parhaat päättäjän geenit, valitaan johtotehtäviin. Maailmanhallitus hoitaa ilmastokriisin. Lopuksi muodostetaan yhteinen uskonto ja lähetetään hyödylliset bakteerit kaikille.

Joku kuitenkin tönäisee bakteerilaatikon nurin, ja tieteilijät sairastuvat. Paikalle saapuu kolme apostolia: Paavali kertoo, kuinka kuolemasta syn-

tyy uutta elämää, Pietari nostaa esiin Jumalan tulen ja Johannes rakkauten teeman.

Musiikkina kuullaan osia Mozartin vuonna 1791 säveltämästä **Klarinettkonsertosta**. Esitys kestää noin tunnin.

- Käsikirjoitus ja ohjaus: Lasse Mattsson
- Näyttelijät: Kimmo Hongisto, Lahja Lepäkorpi, Asko Peltonen, Jarno Puusniekka, Marianne Rosvall ja Vilma Turpeinen
- Musiikki ja valaistus: Matias Kumpulainen, lavastus: Riitta Purola
- Ensiesitys Pelastusarmeijan Tampereen osastossa, Satakunnankatu 27, lauantaina 17.9. kello 17

Herättäjä-Yhdistys

pe–su 16.–18.9. Sana on vapaa – Elämäsi seurat.

Valtakunnalliset seuraliikepäivät Tampereella, ilmoittautuminen 12.9. mennessä: www.h-y.fi/seuraseminaari **su 18.9. klo 11**
Herättäjä-Yhdistyksen kirkkopyhä Pispalan kirkossa, messun jälkeen lounas ja seurat

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS RY.

Nekalankulma 1, Tampere

Seurat pääsääntöisesti keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19 sekä sunnuntaisin klo 16 ja 17.30.

Ajantasaista toimintakalenteria ylläpidetään internetsivuilla, joista seurat on myös kuunneltavissa: tampereenrauhanyhdistys.fi

Ev.lut. kirkon lestadiolainen herätysliike
ESIKOISET

Seurat ja pyhäkoulu
Sunnuntaisin klo 15 (myös verkossa)

Tervetuloa!

Uudenkylän srk-talo
Ali-Huikkaantie 13b, Tre
www.esikoiset.fi

Ammattilaiset palvelevat

Juha Alakärppä 040 1601482 Johannes Karjalainen 040 7076110 Marja Karjalainen 0400 640924 Janne Koivisto 041 5136669

ASUNTOPALVELUKARJALAINEN.COM

Keskisenkatu 10, 33710 Tampere

Kodin perussiivoukset
Yritysten siivoukset
Remonttisiivoukset
Muuttosiivoukset

Palvelua ja puhtautta 20v

Pyydä tarjous: 045 126 6938
Anna siivouslahjakortti!

www.uusierasivouspalvelut.fi

Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi -palveleva perheyryksemme

Päivystys 24h - 050 362 9690

Kalevan puistotie 17 (03) 255 4102 Kauppakatu 12 (03) 253 1720 Aleksanterinkatu 15 (03) 212 2137 (htsto Vuori)

Palvelemme joustavasti myös liikekaukioloaikojemme ulkopuolella.
www.tampereenhautauspalvelu.fi

Ilmoitusmyynti

Tero Taipale p. 040 641 1163 – tero.taipale@tamperelainen.fi
tre.ilmoitukset@tamperelainen.fi

"Mutkainen puu on hyvä esimerkki meille ihmisillekin: vaikka meilläkin on mutkainen runko, me voimme selviytyä. Hymy ja katse voivat pelastaa jonkun ihmisen elämän."

LoveAid kertoo, miten apua on saatu

"Diakoniatyö tulee ihmistä lähelle"

Diakoniatyöntekijät ovat olleet tuki ja turva monta vuotta. Olen saanut sekä konkreettista apua että henkistä tukea, sanoo **Nanna Nurminen**.

Joihinkin perheen hankintoihin on tullut taloudellista apua.

– Myös henkinen puoli on tärkeää: tiedän, että voin aina ottaa yhteyttä, jos on tarpeen. Diakoniatyö tulee ihmistä lähelle.

Hän kertoo olevansa onnellinen erityisesti Voimavararyhmän tarjoamasta tuesta.

– Ryhmän nimen mukaisesti sain siitä todella voimavaroja arkeen. Saimme myös tietoa esimerkiksi unesta ja liikunnasta.

Muutama vuosi sitten perhe eli haasteellista aikaa lapsen sairastuttua. Diakoniatyöntekijöiden, kuten Hanna Kelokasken, Sinikka Leijon ja Pirjo Heikkisen lisäksi perhe on saanut tukea kaupungin nuorisovastaanotolta, Taysilta, FinFami-yhdistykseltä ja Setlementti Tampereelta.

– Koska olen ulospäin suuntautunut ihminen, minun on ehkä ollut helpompi saada vertaistukea, vaikka apua ei ole aina helppoa kysyä. Lapsen psyykinen sairaus-

"Lapsen psyykinen sairastuminen voi tuottaa häpeää – ja syyllisyyden tunteitakin."

tuminen voi tuottaa häpeää – ja syyllisyyden tunteitakin.

Myöhemmin Nurminen on saanut käydä kertomassa kokemuksiaan Voimavararyhmästä diakoniatyöntekijöille kokemusasiantuntijana. Hänen mukaansa apua antavat tahot jäävät usein piiloon, jos niistä ei kuule sattumalta.

– Enhän minä olisi tiennyt edes FinFamista – mielenterveyskuntoutujien omaisten järjestöstä – ellen olisi saanut tietää siitä oman ystävättäreni kautta. Myös diakonian kautta saatavasta avusta sain alun perin tiedon ystävältäni.

Nurminen pitää hyvänä sitä, että diakonian juhlavuosi tarjoaa näkyvyyttä kirkolle ja sen tekemälle auttamis- ja tukemistyölle. Ehkä näkyvyys voisi houkutella myös laajempaa määrää ihmisiä mukaan toimintaan, sillä monilla on liian kapea käsitys seurakuntien tarjonnasta.

Tärkeitä lauluja

Tampereen päivänä, lauantaina 1. lokakuuta Tuomiokirkossa järjestettävä LoveAid tuo esiin kirkon auttamistyötä tamperelaisen tarinoiden, haastattelujen ja livemusiikin vuoropuheluna.

Nurminen laulaa siellä tärkeän laulun, Maaritin esittämän *Jos tahdot tietää* -kappaleen.

– Se on todella rakas biisi, jota olen laulanut moneen kertaan julkisesti, mutta myös itseseni.

– Laulu kertoo siitä, että elämässä voi ol-

Kuva: Sanni Kelokaski

Voimavararyhmään liittynyt videointi ja oman tarinan tuominen esiin jännittivät, mutta Nanna Nurmisen on tärkeää rohkaista ihmisiä hakemaan ja ottamaan vastaan apua. Hänet kuvattiin Sorsapuiston maisemissa.

la tummia hetkiä, mutta sitten pääsee valoon. Laulussa puhutaan myös ihmissuhteista ja läheisyydestä. Se on lohdullinen ja voimauttava, Nurminen perustelee.

Myös maalaaminen ja piirtäminen ovat tärkeitä ja kuntouttavia. Äitiys ja oma per-

he ovat kuitenkin sekä työ että tärkein voimavara. Tärkeä ilon lähde on myös kohta kaksivuotias lapsenlapsi.

LoveAid-tapahtumassa kuullaan muitakin elämää kantavia kappaleita. Musiikista vastaa Mikko Alatalo ja Kalle Alatalo Band.

Juhlavuosi

2020
2022

KIRKON
DIAKONIA

Oikeus ihmisarvoiseen
elämään

Kuva: Jousia Lappi

Kuvaaminen, runojen kirjoittaminen ja vapaaehtoistyö ovat Esko Limingojan henkireikiä.

Ohjelmassa on myös live-haastattelu. Illan juontavat Riina Viitala ja Ville Aalo.

– Ideana on nostaa esiin muutaman esi-merkin avulla, millaista apua on tarjolla, tapahtumakoordinaattori **Merja Halivaara** kiteyttää.

Valoa ja toivoa

Tilaisuudessa kuultavat tositarinat kertovat, miten valo ja toivo kuljettavat läpi isonkin myrskyn. Osa niistä on videoitu tamperealaisissa maisemissa ja osa kuullaan paikallaan päällä.

Yksi videolla esiintyvistä on **Esko Limingoja**:

”Olin yrittänyt hakea Jumalaa monista paikoista ja uskonnoista. Ei jäänyt muuta sitten jäljelle kuin tuo Jeesus”, hän kertoo videolla.

Yksinäisyys on vaivannut häntä pitkään, mutta keskusteluilla diakoniatyöntekijän kanssa on ollut se vaikutus, että ”jalat ovat sen jälkeen puoli metriä ilmassa”. Limingoja on myös mukana Avoimen kirkon toiminnassa, joka tuo voimaa.

– Siinä tehdään palvelutyötä ihmisille olemalla käytettävissä. Tärkeintä on olla vierellä kulkija, Limingoja kuvailee.

Bändi esittää kunkin videolla esiintyvän henkilön toivekappaleen, joka Limingojalalla on *Tähdet meren yllä*.

– Tykkään tangosta, ja sanat ovat sellaiset, että jotain positiivista, hyvää on tulossa, eikä katsota menneeseen.

Videot on ohjannut Aki-Ville Auvinen, kuvannut ja leikannut Jousia Lappi ja tuottanut North Arrow Films.

Juhlavuonna tapahtuu

LoveAidin järjestää Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä. Tapahtuma juhlistaa kirkon auttamistyötä ja suomalaisen diakonian 150 vuoden historiaa.

Mathilda Hoffmann eli sisar Matilda vihittiin Suomen ensimmäiseksi diakonissaksi 1.9.1872 Pietari-Paavalin kirkossa Viipurissa.

Sivulta evl.fi/diakonianjuhlavuosi2022 löytyy asiatietoa, mutta myös juhluvuoden villasukkien ohje ja juhlaleivosten reseptit. Ohjeen sukkiin on laatinut diakonissa Seija Puusaari ja leivonnaisen reseptit kehittämispäällikkö Emmi Tuovinen Marttaliitosta. ♦

Asta Kettunen

LoveAid lauantaina 1.10. kello 18

Tuomiokirkossa

Seuraa myös: instagram.com/kirkondiakonia ja twitter.com/kirkondiakonia

Kuva: Ilari Airikka

Diakoniapuuta on helppo siirrellä, näyttää puun suunnitellut Seppo Rusi. Mallissa yksi näkee enkelin, toinen siunaavat kädet ja kolmas maailmankaikkeuden. Se viestii myös iloa ja toivoa, yhteyttä ja lapseutta.

Diakoniapuu viestii toivoa ja rauhaa

Tampereen diakoniatyön yhteisessä juhlamessussa Tuomiokirkossa 11. syyskuuta siunataan diakoniapuu.

Ajatuksen itu siitä kylvettiin joitakin vuosia sitten Jaetun eväät -jumalanpalveluspäivillä, minkä jälkeen messutyöryhmä lähti miettimään messujen kehittämistä ja diakoniatyön tuomista esille.

– Puu voisi viestiä ihmisten kiitoksia, tarinoita, avunpyyntöjä, auttavia käsiä, rukousaiheita, toivoa, rauhaa ja lähimmäisyyttä. Eri teemavuosina puu voisi kertoa vapaaehtoisten tarinoita, luettelee diakoniatyöntekijä **Kaisu-Leena Taulu**.

– Mitä puun hedelmät ovat, sen aika näyttää.

Puun on suunnitellut **Seppo Rusi**, joka on ollut mukana suunnittelemassa myös Lielahden kirkon kastepuuta.

Muu työryhmä eli Taulun lisäksi vapaaehtoiset Iiris Vuoremaa, Marjut Kuokkanen, Riitta-Liisa Rusi ja Seppo Niemelä, lähetys sihteeri **Sanna Kramer** sekä diakoniatyöntekijät Helena Vettenranta ja Heli Haavisto valitsivat mallin, jota Tampereen Runopuu ryhtyi työstämään. Malli on yksinkertainen ja selkeä, jotta sen hedelmät pääsevät oikeuksiinsa ja säilytys ja kuljetus on helppoa.

– Hahmoa alkoi syntyä jo kokouksissa. Menen täysillä melkein heti, ja idea tiivistyy ajan kanssa, Seppo Rusi kertoo prosessista.

Kalevan käsityöpiiriläiset ovat tehneet puuhun lehtiä ja Marja Savolainen Tuomiokirkon käsityöpiiristä kyyhkyjä.

– Kyyhkyt tulivat mukaan matkan varrella: varmasti Ukrainan sota nosti erityisesti toivon ja rauhan teeman esille, Taulu aprikoi.

Ainakin toistaiseksi puu kulkee kirkosta toiseen. Se voi olla välillä rukouspuu, joskus tarinapuu ja toisinaan osa messua.

– Puu mahdollistaa monenlaisen toteutuksen ja käytön, Kramer tiivistää.

Miös korona vaikutti ajatuksiin toteutuksesta ja tavoitteista. Esimerkiksi yksinäisyys on noussut teemana entistä enem-

män esille, ja Tuomiokirkkoseurakunnan alueella yhden hengen talouksia on talouksista jo yli puolet.

– Miten puuta voisi hyödyntää siinä, että jokainen kokisi olevansa tärkeä, koska haluamme tavoittaa myös heitä, jotka ovat eristyksissä? Mikä olisi se pienin mahdollinen askel, jotta joku voi pyytää apua, pohtii Taulu.

Miten puuhun mahdollisesti jätetyt rukous- tai avunpyynnöt saadaan käytännössä perille asti, mietitään juhlamessuun mennessä.

– Tietosuojaan säilyminen on tärkeää, Taulu huomauttaa.

Diakoninen messu

Juhlamessun musiikkivieraana on diakonian juhlavuoden kappaleen *Käsien teologiaa* säveltänyt ja sanoittanut Pekka Simojoki. Kolehti kerätään taloudellisessa ahdingossa olevien ihmisten auttamiseen Suomessa Kirkon diakoniarahaston kautta.

Kello 10 alkavassa messussa saarnaa Tampereen hiippakunnan ohjauksen ja kehittämisen asiantuntija Airi Raitaranta, liturgina on diakonian ja yhteiskuntavastuun johtaja Ville Aalo ja kanttorina Osmo Honkanen.

Kahvipisteitä on kolme, ja partioliippukunta Näsin Tytöt on tulossa auttamaan kahvituksessa vapaaehtoisten avuksi.

– Tarjolla on juhlavuoden kunniaksi Marttojen kehittämät leivonnaiset, jotka Tredun opiskelijat meille tekevät. Cecilia-nokkossämpylät on nimetty ensimmäisen seurakuntadiakonissa Cecilia Blomstedtin mukaan ja Aurora-suklaaherkuu Helsingin Diakonissalaitoksen perustaja Aurora Karamzinin mukaan, iloitsee diakoni **Hanna Välimaa**.

– Ja nythän messu tulee myös radiosta. ♦

Asta Kettunen

Messu on kuunneltavissa Radio SUN Tampereesta taajuudella 107,8 MHz ja Nettiradiosta.

Kappale hoitotyön hyvistä puolista

Yleishyödyllisen säätiön, Diakonissalaitoksen 155-vuotisjuhlien alla julkaistu kappale *Kylmyys ei kann* tuo esiin hoito- ja ohjaustyön hyviä puolia.

Sanoitus on Diakonissalaitoksen työntekijöiden käsialaa ja pohjaa pääosin hoito- ja ohjaustyön arkeen. Kappaleen tekoon on osallistunut työntekijöitä muun muassa kehitysvammaisten ja ikäihmisten palveluista sekä Asunto ensin -työstä.

Sävellyksestä vastaa **Mikko Heino**. Hän työskentelee ohjaajana toimintakeskus Meripihkassa, joka tarjoaa päiväaikaista toimintaa kehitysvammaisille ja autismikirjon henkilöille.

– Halusimme tehdä kappaleen, joka on rehellinen, mutta toiveikas. Koen, että sote-alan työn hyvät puolet ansaitsevat tulla nykyistä vahvemmin myös muiden tietoon, Heino kertoo.

– Kappaleessa tulee esiin se herkkyys, lämpö, merkityksellisyys, yhdessä tekeminen ja ilo, mitkä ovat tässä työssä läsnä päivittäin.

Diakonissalaitoksen toimitusjohtajan **Olli Holmströmin**

Kylmyys ei kann -kappaleen video kuvattiin Helsingin Diakonissalaitoksen pihapiirissä Alppikorttelissa.

mukaan kappale kuvastaa hyvin Diakonissalaitoksen tavoitettua: turvata kaikille ihmisarvoinen elämä.

– Tässä työssä tarvitaan vahvaa ammattitaitoa, sydäntä ja ennen kaikkea halua työskennellä joka päivä kaikkein heikoimassa asemassa olevien hyväksi. ♦

Kuorossa hioudutaan aina uudestaan yhteen, sanoo Harjun Kamarikuoron puheenjohtaja Saara Erma.

Myönteisyys kantaa eteenpäin

Kahden alakoululaisen äidin, aineenopettaja **Saara Erman** vapaa-ajasta osa kuuluu Harjun Kamarikuorolle.

Viides vuosi kuoron puheenjohtajana on alkanut koelaulujen sopimisella ja ensi kuussa olevan Mozart-konsertin tuotantoasioilla. Harjoituksissa Erma tutustuu uusiin laulajiin ja tietää jokaisen kuorolaisen nimeltä. Lähintä yhteistyötä hän tekee kuoron taiteellisen johtajan Heikki Liimolan kanssa.

– Suunnitelmien toteutumiseen tarvitaan koko kuoroa, että saadaan kivoja asioita tehtyä. Produktiot onnistuvat, kun ihmiset jaksavat sitoutua ja käydä harjoituksissa.

Vaativaa ohjelmistoa esittävä Kamarikuoro tekee kaksi konserttia vuodessa, mutta puheenjohtaja on kartalla oikeastaan kaikesta kuoroon liittyvästä.

– Puheenjohtaja on hyvin kuunteleva ja yhteistyökykyinen. Huolehdiin kuoron hyvästä ilmapiiristä, ja että kaikilla on hyvä olla. Haluan olla helposti lähestyttävä, Erma hymyilee.

Hänelle voi vaikkapa mennä kertomaan, mitä laulettaisiin. On tärkeää kuunnella yksittäisen kuorolaisen mietteitä. Jokaisen ääni kuuluu laulaessa, mutta on muitakin tapoja vaikuttaa.

– Meillä on 50–70 laulajaa, ja siinä on kyse isosta yhteisöstä. Se on kuin perhe. Kaikille on paikkansa, ja jokainen voi tuoda esiin omia ajatuksia. Siitä se yhteishenki syntyy, että kaikilla on mukava olla itsenään ja pystyy vaikuttamaan. Hienointa on, että kuorossa korren voi kantaa kehoon monin tavoin.

Erma laulaa Kamarikuorossa ykkössopraanoa.

– Sopraanona siellä rivissä ollaan. Projektit ovat yhteistyötä. Kiitos rutistuksesta kuuluu aina kaikille, vaikka kuoron hallituslaisia kiitellään.

Yhdessä laulamisen, mutta myös yhdessä hengittämisen hän kokee meditatiivisena. Kun ympärillä on muita, kuorolaisten sykekin on joskus sama. Murheet voi unohtaa kotiin.

– Ei semmoisessa ympäristössä pysty olemaan kauhean hapan. Meidän kuorossa suurin piirtein kaikki aina hymyilee, eikä sinne kukaan tule pahantuulisena, Erma iloitsee.

Kaikki saavat näkyä

Erma opettaa alakoulussa suomen kieltä suomea toisena kielenä luukeville ja löytää arjestaan samankaltaisuuksia kuorotoimintaan. Hyvä ja turvallinen ilmapiiri on olennaista. Jokainen saa näkyä, ja joka päivä opitaan jotain uutta.

– Rohkaisen oppilaita ilmaisuun, jotta he saavat ääntään kuuluviin. Osalla saattaa olla vaikeaa ottaa tilaa haltuun. Pienemmällä porukalla voi olla helpompi sanoa ääneen, vaikkei menisi täydellisesti. Haemme rohkeutta ja pikkuhiljaa sitä, että uskaltaa enemmän.

– Erma näkee luottamuksen tähdelliseksi myös kuorossa.

– Kun luottaa niihin, joiden kanssa työskentelee, syntyy yleensä tosi hyvä lopputulos. Tämä ei ole yhden tai kahden homma, vaan yhteistä ponnistelua, ja vaatii yleistä hahmotuskykyä. Pitää ymmärtää aika laajasti asioita ja huolehtia, että asiat etenevät, hän miettii rooliaan puheenjohtajana.

Luottotehtävä on näyttänyt hänelle uutta itsestä.

– Lähdin hommaan tietämättä, mitä tämä on, mutta alusta asti on sujunut tosi hyvin. Olen oppinut, että osaan pitää lankoja kässissä. Uusien tuttavuuksien kanssa yhteistyötä tehdessä olen huomannut, että olen aika taitava neuvotteluissa.

Pari viime vuotta ovat tuoneet haasteita ryhmätoimintaan pandemiarajoitusten takia, ja kuorokalenteriin on tullut useita muutoksia. Tähän on auttanut motto ”kaikki järjestyy”.

– Olen aina ollut peruspositiivinen ja suhtaudun asioihin lähtökohtaisesti myönteisesti. Jälkikäteen ajateltuna korona-ajasta on saanut paljon kokemuksia. Välillä voi olla hankalaa, mutta yleensä ajankulu auttaa. Ja se, että ajattelee, että asiat järjestyvät parhaalla mahdollisella tavalla. Kun sen muistaa, kantaa se eteenpäin. ♦

TEKSTI: **Elisa af Hällström**
KUVA: **Ilari Airikka**

Kuva: Hanna Koivumäki

Sillan valokuvaaja Hannu Jukola ja päätoimittaja Kirsi Airikka tekivät juttua taiteilija Seela Sellasta joulukuussa 2021 hotelli Tammerissa. Juttu julkaistiin tammikuun 2022 Sillassa.

Tule Silta-iltaan tapaamaan lehdentekijöitä

Sillan lukijoilla ja lehden yhteistyökumppaneilla on hyvä tilaisuus tulla tapaamaan Sillan-rakentajia kasvokkain ja antamaan heille palautetta lehdestä sekä juttuvinkkejä.

Ensimmäinen Silta-ilta järjestetään keskiviikkona 21. syyskuuta kello 15–18 Seurakuntien talon Suurella sydämellä -klubilla. Illassa ei ole varsinaista ohjelmaa, ja sinne voi pistäytyä mihin aikaan tahansa juttelemaan lehdestä kahvi- tai teekupposen äärellä.

Tervetuloa!

Silta-lehden tiimi

Silta-ilta 21.9. kello 15–18 Seurakuntien talon Suurella sydämellä -klubilla, Näsilinnankatu 26

Historian lehdet havisevat Se löytyi -kampanjassa

Syyskuussa rävähtää, kun Mediamission logo *Se löytyi* näkyy neljän viikon ajan kaikkialla Suomessa päivälehdissä, televisiossa, ulkomainoksissa ja sosiaalisessa mediassa. Koteihin jaetaan ilmaisjakelun mukana missiokirja. Missiokirjan kertomukset löytyvät myös verkosta monella kielellä.

Mediamissioksi kutsuttua tapahtumaa on valmisteltu parin vuoden ajan, ja H-hetki lähestyy. Perinteisesti missioissa yksi evankelista puhuu lavalta tuhansille.

Nyt mediassa annetaan virikkeet keskusteluun, ja tuhannet ihmiset kohtaavat yhden ihmisen kerrallaan ja keskustelevat uskosta. Uskosta puhuminen voi nyt olla helpompaa kuin koskaan, kun useat julkikset jakavat mediassa oman tarinansa.

Uskonasiat voivat selkiytyä missioilloissa ja -tapahtumissa.

Tule siis mukaan ja tuo myös ystäväsi. Pirkanmaan päätapahtuma on lokakuun viimeisenä lauantaina 29. lokakuuta Pirkkahallissa. Päivän aikana on tapahtumia kaikenikäisille.

Jumalan valtakunta ja evankeliumi jalkautuvat arkipäivän keskelle vapaaehtoisten seurakuntalaisten kautta. Tämän mission onnistumista eivät ratkaise palkatut työntekijät, vaan liikkeelle lähtevät vapaaehtoiset.

Rukoile mission puolesta ja ilmoittaudu verkossa. Sieltä löydät myös innostavan vapaaehtoisille suunnatun koulutuksen, josta saat työkaluja ihmisten kohtaamiseen ja muihin vapaaehtoistehtäviin.

Soile Rantavuori-Kähärä
Eteläisen seurakunnan pappi

Lisätietoja: missio2022.fi

Anna lahjaksi lämmin joulumieli

Suomen Merimieskirkon kautta on jo yli 140 vuoden ajan välitetty joululahjoja ”tuntemattomille merenkulkijoille”. Tämä joululahjaperinne elää yhä vahvana.

Merimieskirkon toimipisteet kotimaamme rannikko-kaupungeissa sekä Hollannissa, Belgiassa, Isossa-Britanniassa ja Saksassa välittävät kotoisen joulun tunnelman heille, jotka viettävät joulunsa merellä.

Tänäkin vuonna voi lähettää joulupaketteja merenkulkijoille. Lahjat voi toimittaa 30. lokakuuta mennessä osoitteella: Vuosaaren merimieskirkko, Provianttikatu 4, 00980 Helsinki tai lähimmälle merimieskirkolle.

Paketin sijaan voi antaa myös rahalahjoituksen. Keretyneillä varoilla tehdään joululahjoja merenkulkijoille. Yhden paketin hinta on 20 euroa.

Rahalahjan voi lähettää Suomen Merimieskirkko ry:n tilille Nordea FI91 1745 3000 0222 79 NDEAFIHH. Merkitse viitenumeroiksi 3052 tai viestikenttään tieto ”Joululahja merenkulkijalle”.

Lisätietoja: merimieskirkko.fi/villasukat

HENGEN LEIPÄÄ

Kaisa Yrjölä
Messukylän
Kohtaamispaikan pappi

Oletko löytänyt? Onko sinut löydetty?

Parin viikon päästä Missio2022 näkyy kaikkialla. Se haastaa miettimään, mikä kristillisessä uskossa on etsimisen arvoista.

Muistatko tuhlajapojan? Hän halusi mukkean ennakkoperinnön käyttöönsä ja hulppeaa elämää, ja saikin molemmat. Mutta sitten rahat loppuivat. Alkoi alamäki, joka vei hänet yhteiskunnan pohjasakaksi.

Pohjalla ollessaan tuhlajapojika havahtui ja alkoi ensin kaivata takaisin kotiin ja sitten lähti kotia kohti. Kukaan ei pakottanut häntä. Kun vatsa kurni nälästä, isän kodin ruokapadat alkoivat tuntua kovin houkuttelevilta.

Tunnistatko tunteen? Jos tyhjiys sisällä on kuin kurniva nälkä eikä jätä rauhaan, on aika etsiä parempaa. Sisään päin kääntymällä löytää vain saman tyhjyyden.

Jeesus kertoi vertauksen taivasten valtakunnasta: ”Kauppias etsi kauniita helmiä. Kun hän löysi

/// Jos tyhjiys sisällä on kuin kurniva nälkä eikä jätä rauhaan, on aika etsiä parempaa.

yhden kallisarvoisen helmen, hän myi kaiken minkä omisti ja osti sen.” Kauppias laittoi likoon kaiken, mitä hänellä oli, saadakseen yhden kallisarvoisen helmen. Jeesuksen ohje etsijälle on luopua vanhasta.

Paavali teki niin: ”Kaiken tämän, mikä minulle oli voittoa, olen Kristuksen tähden lukenut tappioksi. Pidän sitä kaikkea pelkkänä tappiona, sillä Herrani Kristuksen Jeesuksen tunteminen on minulle arvokkaampaa kuin mikään muu. Hänen tähtensä olen menettänyt kaiken, olen heittänyt kaiken roskana pois, jotta voittaisin omakseni Kristuksen ja jotta kävisi ilmi, että kuulun hänelle.”

Jeesuksen kertomuksessa ”poika oli vielä kaukana, kun isä näki hänet ja heltyi. Hän juoksi poikaa vastaan, sulki hänet syliinsä ja suuteli häntä.”

Isä oli riemuissaan pojan löytymisestä ja laittoi tälle sormuksen sormeen merkinä palautetusta asemasta isän poikana.

Isä halusi myös olla ensimmäisenä poikaansa vastassa, ennen kuin kyläläiset ehtivät moittia poikaa tämän käytöksestä.

Sama rakastava Isä on vastassa jokaista kotiin palaajaa. Mission aikana kuulet monta kiinnostavaa tarinaa löytämisestä. Kuka ikinä etsii tietä Isän kotiin, löytää perille. Jeesus lupasi. ♦

Hengen leipää on Silta-lehden juttusarja, johon toimitus pyytää kirjoituksia seurakuntalaisilta sekä seurakuntien työntekijöiltä.

SATTUMUKSIA KIRKON KULMILTA

Kuva: Vapriikin kuva-arkisto / K. O. Lurme

Viinikan keskusta vuonna 1936 kirkon tornista kuvattuna. Puhelinkoppi näkökötää tiilisen muuntamo-rakennuksen oikealla puolella.

Kioski kirkon kulmalla – ja puhelinkoppi

No nyt, jos koskaan ollaan kirkon kulmalla: kuvassa nimittäin aukeaa näkymä Viinikan kirkon tornista kohti Tampereen keskustaa vuonna 1936.

Jos käy paikalla tänä päivänä, näkymä on monin tavoin samanlainen. Puut ovat kasvaneet, tie on saanut päällystyksen ja horisontti on ilmestynyt kaikenlaista kulmasta. Mutta silti.

Edelleen paikallaan on muun muassa kuvassa näkyvä lankarullakioski, joka on elänyt rinnakkaiselämää kirkon kanssa 1930-luvun alkuvuosista lähtien.

Ihan varmaa varmuutta siihen, kumpi nousi harjakorkeuteensa ensin, en ole lähteistä löytänyt. Mutta eipä sillä niin väliä: pääasia on, että kirkko ja kioski muodostavat kokonaisuuden, harkitunkin sellaisen.

Tampereen, valtiasta nimittäin 1920-luvun lopulla lankarullakioskivillitys, ja kaupunginarkkitehti Bertel Strömmer halusi sellaisen myös Viinikan kirkon kainaloon. Kerrotaan jopa, että Strömmer suunnitteli kioskin savupiipun kirkon takorautaisen koristelun kanssa yhteensopivaksi. Piipun alaosa on vieläkin jäljellä,

eikä ole hullumman näköinen ollenkaan.

Kirkko ja kioski täydentävät toisiaan toisessakin mielessä: jos ensin mainittu on vuosien saatossa tarjoillut hengen ravintoa, jälkimmäisestä on voinut hakea toisenlaisia eväitä – joskus kenties samallakin reissulla.

Timo Virtanen muistelee, kuinka 1930-luvulla pikkupoikana ei oikein edes yletynyt myyntilukulle, mutta kuroteltava oli, jos rahaa oli saanut. Ostos oli usein voipaperiseen ”truuttiin” valutettu siirappinekkua tai sitten tikkunekkua – ”mutta ei samalla kertaa molempia!” Liika oli liikaa jo tuolloin, ja pienen ihmisen makeisbudjetti arvatenkin tiukanlainen.

Kirkon ja kioskin rinnalle saman ”kolmiyhteyden” osiksi Virtanen nostaa yllättäen myös kioskin vastapäisen puhelinkopin, jonka tärkeyttä nykyihminen ei välttämättä hoksaa.

Virtanen muistuttaakin, kuinka harvinainen väline puhelin oli yhdeksän vuosikymmentä sitten: yleensä sellaisia oli lähinnä kaupoissa, ”ja vain niiden ollessa avoinna saattoi ehkä hätätapauksessa pyytää päästä soittamaan”.

Koppi oli siis alueen ainoa julkisten puhelinpalvelujen tarjoaja, josta soitettiin kaikki välttämättömät puhelut, ja yhdessä se, kirkko ja kioski muodostivat Virtasen mukaan Viinikan vilkkaimman paikan.

Nykyisin puhelinkoppi kulttuuri-ilmiönä lienee iäksi mennyttä, ja Viinikan kirkon versio on korvattu keräysastioilla. Kolmekymmenluvun kolmiyhteydestä on siis jäljellä enää kirkko ja kioski, joka sekkin on nähnyt parempia päiviä: Viinikan kirkko peruskorjattiin nykyasuunsa 2000-luvun alussa, mutta kioski on joutunut odottamaan vuoroaan. Suojelluksi se sentään saatiin 2017.

Kuka tietää, kenties kioski vielä kokee uuden kukoistuksen ajan? ♦

Mikko Pollari

Lue Viinikan kirkon tarina täältä: https://tampereseurakunnat.fi/sivustot/viinikan_kirkon_tarina

Lähteet: Hirvikallio, Seija: Viinikan lankarullakioski, Tampere (2016); Tampereen kantakaupungin rakennuskulttuuri 1998 (Tampereen kaupungin kaavoitusyksikkö 1998); Timo Virtasen haastattelut (4.–11.8.2022).

KOLUMNI

Pauliina Parhiala
Diakonia ja kehitys-
päällikkö Suomen
Lähetysseurassa

Kuva: Markus Sommers

Demokratian murentajat

Seurasin toukokuussa järkyttyneenä televisiokuva toimittaja Shireen Abu Aklehin hautajaisista Jerusalemissa. Israelin joukot olivat ampuneet Al-Jazeeran toimittajan kuoliaaksi Israelin miehittämällä Länsirannalla. Israelin poliisi hakkasi arkun kantajia, ja arku oli pudota. Palestiinalainen toimittaja ei saanut rauhaa vainoojilta edes kuoltuaan.

Lueskelin samalla Toimittajat ilman rajoja -järjestön vuosittaista lehdistönvapauden indeksiä. Sen mukaan disinformaatio ja mielipidemedia polarisoivat yhteiskuntia kaikkialla. Meillä ei ole kyp-syyttä käsitellä uutis- ja tietokaaosta. Samalla yhä useampi maa on taantunut autoritaariseksi ja sortaa lehdistönvapautta. Mediaa kontrolloivat yksinvalti-aiden johtamat maat käyvät propagandasotaa avoimia yhteiskuntia vastaan. Lainsäädäntöä käytetään

Yhteiskunnallinen keskustelu hankaloituu, kun osa äänestäjistä on väärän tiedon ja salaliitto-teorioiden pauloissa.

paikoin taitavasti sananvapauden rajoittamiseen. Toimittajia uhkaillaan, vangitaan ja murhataan.

Näiden hyytävien trendien takana on ihmisiä. Kuten Shireen Abu Akle. Vuonna 2022 jo 45 toimittajaa ja muuta tiedotusvälineiden edustajaa on kuollut työnsä vuoksi. Samalla viikolla Abu Aklehin kanssa toimittajat Yesenia Mollinedo ja Sheila Johana García ammuttiin Meksikossa ja toimittaja Francisca Sandoval Chilessä. Myös Venäjän hyök-käyssota Ukrainaan on nostanut työtehtävissä kuolleiden toimittajien määrää. Toimittajista on tullut aiempaa enemmän väkivallan suoria kohteita. Väkivallan lisäksi toimittajiin kohdistuva häirintä on lisääntynyt.

Vapaa tiedonvälitys on demokratian ja ihmisoi-keuksien toteutumisen edellytys. Vapaa tiedonvälitys ja asiantunteva journalismi on edellytys myös sille, että pystymme navigoimaan uutis- ja tietokaaoksen, vihapuheen ja valeutisten verkossa. Tarvitsemme tietoa vaikuttaaksemme päätöksenteeseen. Demokratiassa haluamme pitää päättäjämme tilivelvollisina. Demokratia kuitenkin murentuu, kun tietoa ei ole saatavilla ja kansalaistoiminnan vapaus kapenee. Esimerkiksi naapurissa, Venäjällä, ei ole lehdistönvapautta.

Väärän tiedon levittäjät, viharyhmät, ihmisoi-keuksia vastustavat verkostot ja valtiot, joiden tavoitteita jakautuminen ja epävakaus palvelevat, muodostavat omiuta yhteisliittymää. Ääriajat-telun normalisointi, oikeuksien rajoittaminen ja riitaisuuden viljely yhdistävät tätä joukkoa. Yhteiskunnallinen keskustelu hankaloituu, kun osa äänestäjistä on väärän tiedon ja salaliittoteorioiden pauloissa. Onkin tärkeää olla valppaana lehdistön- ja sananvapauden asioissa. ♦

Kirjoittajan mielestä kriittinen ajattelu on demokratian tärkein kulmakivi.

Kolumnistien esittelyt ja kommentointi: siltalehti.fi/puheenvuorot

SILTA

siltalehti.fi

9. vuosikerta

• Kustantaja / julkaisija:

Tampereen ev. lut. seurakunnat

• Toimitus:

päätoimittaja Kirsi Airikka 050 381 0970,

toimitussihteeri Asta Kettunen 050 438 2716,

s-posti: toimitus@siltalehti.fi ja

etunimi.sukunimi@evl.fi. Osoite: Seurakuntien talo,

Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

• Kaupalliset ilmoitukset

Tamperelainen – ilmoitusmyynti

Tero Taipale, 040 641 1163

tero.taipale@tamperelainen.fiAineistot: tre.ilmoitukset@tamperelainen.fi. Valmis-

tettavat ilmoitukset ilmestymistä edeltävän viikon ma

klo 14, valmiit ilmestymistä edeltävän viikon ke klo 12.

• Jakelu: Tamperelainen.

Jakelupalaute: jakelupalaute.fi/silta tai

Suomen Suoramainonta Tampere, 040 085 9766

• Tilaukset: sari.laakso@evl.fi, 03 219 0111• Taitto: Timo Saarinen/ www.pelagus.fi

• Painosmäärä: 93 000 kpl

• Paino: Sanoma Manu, Tampere

• ISSN: ISSN 2342-0979 (painettu),

ISSN 2342-0987 (verkkójulkaisu)

• Seuraavat lehdet ilmestyvät:

ke 5.10., aineisto viimeistään 14.9.

ke 2.11., aineisto viimeistään 12.10.

Kirkkomuskareiden uutuutena masumuskarit

Tampereen seurakuntien musiikkileikkikoulut, kirkkomuskarit ovat alkaneet. Muskareita järjestetään eri puolilla kaupunkia seurakuntien tiloissa, ja ryhmiä on tarjolla useita kymmeniä.

Ryhmiä on paljon, jotta mahdollisimman monilla olisi kodin lähellä oma muskaripaikka, kertoo musiikkileikkikoulun opettaja **Tuulikki Peltola**, joka koordinoi Tampereen seurakuntien muskaritoimintaa.

Ryhmiin mahtuu Peltolan mukaan vielä hyvin mukaan. Myös jo täynnä oleviin ryhmiin voi ilmoittautua varasijalle.

Ryhmät elävät näin kauden alussa. Jos ryhmä on tällä hetkellä täynnä, niin peruutuspaikkoja voi tulla, sanoo Peltola.

Tänä vuonna ohjelmassa on ensi kertaa myös masumuskarit vauvaa odottaville. Se kokoontuu maanantaisin Linnainmaan seurakuntakeskuksessa. Toinen ryhmä aloittaa 24. lokakuuta.

Ryhmää vetää varhaisiän musiikkikasvattaja, musiikki-

pedagogi (AMK) **Heini Salo**, joka on jo pitkään ohjannut muskareita Tampereen seurakunnissa.

Masumuskarissa vauvaa odottava voi keskittyä kasvaan vauvaan ja tavata myös muita äitejä. Pysin luomaan tilanteeseen kiireettömän, rauhallisen ilmapiirin, ja kuuntelen odottajien toiveita. Musiikin eri työtapoja käyttäen masumuskarissa vahvistetaan äidin ja vauvan välistä vuorovaikutussuhdetta, kertoo Salo.

Masumuskarissa on jäljellä neljä kertaa. Ryhmä kokoontuu maanantaisin kello 19 Linnainmaan seurakuntakeskuksessa. Viimeinen kerta on 3.10.

Myös muihin muskariryhmiin mahtuu mukaan vielä hyvin mukaan, ja täynnä oleviin ryhmiin voi ilmoittautua varasijalle. ♦

Kaarina Lehtisalo

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:
tampereenseurakunnat.fi/kirkkomuskarit

Kuva: Ranni Marjamaa

Tampereen seurakuntien kirkkomuskareita järjestetään eri puolilla kaupunkia seurakuntien tiloissa, ja ryhmiä on tarjolla useita kymmeniä.

Aarrekatut suunnitellaan ja tehdään yhdessä

Aarrekatut-kerhossa toiminta lähtee lasten omista kiinnostuksen kohteista, kertoo kerhoa vetävä lastenohjaaja **Sari Kivimäki**.

Hän kutsuu mukaan tekemään Vuorekseen uutta oman näköistä kerhoa, jossa leikitään ja taiteillaan, ideoidaan ja innostutaan sekä välissä vähän syödään välipalaa.

Lapsi saa itse osallistua ja vaikuttaa siihen, minkälainen olisi kiva kerho Vuoreksessa. Lapsi ei tarvitse mitään tiettyä taitoa tai kykyä, voi tulla juuri sellaisena kuin on. Tehdään yhdessä meidän näköinen kerho, hän kannustaa.

Kerho on suunnattu alakoululaisille. Eteläisen seurakunnan johtava varhaiskasvatuksen ohjaaja **Minna Kaihlanen** kertoo, että varhaiskasvatuksella on Vuoreksessa vilkasta, mutta myös kouluikäisten joukko on kasvamassa.

Kokeillaan, voiko tämä osaltaan palvella pieniä koululaisia.

Aarrekatut aloittaa 9.9. alkaen kello 13–15 Vuoreksen srk-kodilla, Vuoreksen Puistokatu 87. Kerho on maksuton, ja tarjolla on pieni välipala.

Syyslomaviikolla, 17.–21.10., ei ole kerhoa. Viimeinen kerhokerta on 16. joulukuuta.

Ilmoittautumiset sähköpostitse:
sari.kivimaki@evl.fi

Piirros: Sari Kivimäki & Tuula Vartiainen

Vanhan kirkon kahvilassa musiikkia ja puhetta

Vanhalla kirkolla toimii tänä syksynä kahvila lähes joka torstai kello 18–21. Syksyn aikana kahvilassa kuullaan puheenvuoroja monista aiheista, kuten alkoholittomuudesta, ylläluonnollisista ilmiöistä ja uushenkisyydestä.

Musiikkia esittävät Pekka Tapani, Eino Matsi ja Tammela 33100. Puhetaidetta edustavat räppäri Mikko Mato ja Leonard Cohenin tekstejä tulkitseva näyttelijä Antti Tiensuu.

Kahvilahanke on saanut rahoitusta Tampereen seurakuntien osallistuvan budjetoinnin varoista. Tuotto lahjoitetaan Kambo-džaan Suomen Lähetysseuran kautta.

Ohjelma:

- 8.9. Pekka Tapani
- 15.9. Spoken word, Mikko Mato
- 29.9. Leonard Cohen -monologi, Antti Tiensuu
- 6.10. "Ylläluonnolliset ilmiöt", tutkija Jeena Rancken
- 13.10. "Hengellisyydestä henkisyteen", teologi Salla Ranta
- 20.10. Eino Matsi
- 27.10. "Tahtoisin kertoa", elokuva ja keskustelutilaisuus
- 3.11. Darravapaa
- 10.11. "Kristinuskon ja uushindulaisuus", tutkija Jyri Komulainen
- 24.11. Tammela 33100
- 22.12. Klassista musiikkia

Lisätietoja tulevasta ohjelmasta: vanhakirkko.fi

PITKIÄ LOMIA

Espanjan aurinkorannikko on mainio paikka jatkaa lempeää syksyä tai ottaa "varaslähtö" kevääseen 2023!

TORREMOLINOS,

huoneistohotelli Bajondillo

24.10.-18.11. / 13.11.-8.12.

26.11.-19.12. / 6.2.-2.3. / 5.-30.3.

• alk. 1.055,-

2 vkon matka: 7.-21.11. • alk. 795,-

TORREMOLINOS,

hotelli Barracuda, sis. puolihoito

4.-27.1. • alk. 1.475,-

FUENGIROLA,

huoneistohotelli Pyr Fuengirola

5.-28.11. / 21.1.-13.2. • alk. 1.295,-

matka-agentit.fi - myynti@matka-agentit.fi - puh. 09 2510 2080
HELSINKI - JOENSUU - PORVOO

Matka agentit

Kotimaiset kaihtimet ja markiisit sekä liukuovet ja kaapistot

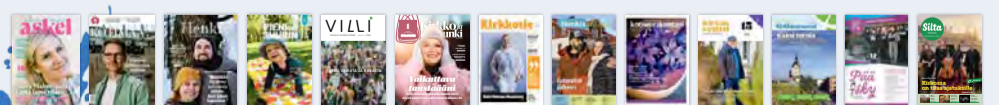
- Sälekaihtimet ja varaosat
- Parveke- ja terassikaihtimet
- Markiisit ja ZIP screenit
- Rulla-, vekki- ja laskoskaihtimet
- Pimennys- ja screenikaihtimet
- Verhokiskot ja -tangot
- Liukuovet ja kaapistot
- Taite- ja tilanjako-ovet
- tuotteet myös moottorikäyttöisinä

Kaihdin Pukkila Oy
Satomakatu 8, 33200 Tampere
(03) 3122 0900 | 0400 633 227
www.kaihdinpukkila.fi

HYÖDYNNÄ TURVALLINEN MEDIAYMPÄRISTÖ

Valitse yrityksellesi sopiva ilmoituspaketti!

Tavoita kerralla yli
731 000
taloutta

Ota yhteyttä myyntiimme ja pyydä tarjous

Juha Kurvinen 040 665 5983 juha.kurvinen@kotimaa.fi

Pirjo Teva 040 680 4057 pirjo.teva@kotimaa.fi

Konserttitarjotin

Tuoretta musiikkia vihkitilaisuuksiin

Finlaysonin kirkon häämusiikkikonsertissa 21. syyskuuta kello 18 kuullaan uutta, vihkiseremonioihin sopivaa musiikkia sekä laulettuna että instrumentaalimuodossa.

Tamperelainen Duo Primadonnat on viulisti Annukka Nevalainen ja pianisti Piia Kristiinan yhtye, jolla on repertuaarissaan yhä enemmän Piia Kristiinan sävellyksiä. Konsertissa kuullaan duon juhla ja herkkä häämarssi *Day of Dreams* sekä viulupianosovituksena että uruilla.

Pamela Kilpeläinen on tamperelainen laulaja-lauluntekijä, jonka ohjelmistosta löytyy musiikkia seitsemällä kielellä. Hän on sanoittanut konsertissa kuultavan *Kaunein osa* -kappaleen yhdessä Piia Kristiinan kanssa.

Konserttiin on vapaa pääsy. Lisää: [instagram.com/duoprimadonnat/](https://www.instagram.com/duoprimadonnat/); [facebook.com/duoprimadonnat/](https://www.facebook.com/duoprimadonnat/)

Annukka Nevalainen, Pamela Kilpeläinen ja Piia Kristiina tutustuttavat Finlaysonin kirkossa uudehkoon häämusiikkiin.

Kuva: Johanna Vaananen

Oopperalaulaja Sana Soi -illassa

Oopperalaulaja ja ortodoksikanttori Heikki Hattunen esiintyy Sana Soi -illassa syyskuussa. Tampereella asuva Hattunen on ollut vuodesta 2020 Suomen kansallisoopperan vakiolaulaja, minkä lisäksi hän konsertoi ja toimii solistina ympäri Suomea. Illassa hän laulaa hengellistä ohjelmistoa.

Hattusen kanssa musisoi tamperelainen pianotaitelija Maila Böhm.

Illan puhujavieras on Suomen Raamattuopiston Säätiön toiminnanjohtaja Lauri Vartiainen, joka on syventynyt kirkkoisien maailmaan. Mukana ovat myös pastori Veli-Pekka Ottman sekä juontajat Anna Pöyhönen ja Sointu Lanki.

Sana Soi -ilta ”Yhteisellä tiellä” Finlaysonin kirkossa sunnuntaina 18.9. kello 18 striimataan osoitteeseen [sro.fi/tv](https://www.sro.fi/tv). Iltaan on vapaa pääsy, ja sen järjestävät Tampereen tuomiokirkkoseurakunta ja Suomen Raamattuopisto.

Koululauluja kultaisilta vuosilta

Sykähdyttävätkö Soittajapaimen, Oi muistatko vielä sen virren, Vanha koululaulu, Kotimaamme tai **Suutarin emännän kehtolaulu?**

Eläkeläisyhdistys Ikinuoret järjestää torstaina 15.9. kello 14 Vanhassa kirkossa vanhojen koululaulujen yhteislaulutilaisuuden.

– Lauluja on yli 20, joista laulajat voivat valita mieleisensä. Juontajan ja esilaulajan omat lempilaulut ovat mukana, mainitsee Ikinuorten varapuheenjohtaja **Tuula Kivimäki**.

Laulun aika -tilaisuus toteutetaan jo toista kertaa yhdessä valtakunnallisen Krell-järjestön kanssa.

– Oma kuoromme laulaa ja laulattaa kuulijoita useita kertoja kuukaudessa. Teemme vierailuja palvelutaloihin ja muihin pyydettyihin tilaisuuksiin.

– Teemme lähimmäispalvelua palvelutaloissa, ja yksittäisiä henkilöitä kohtamme kotona, puhelimitse, sairaaloissa ja muualla. Lähimmäispalvelun tarve on lisääntynyt, Kivimäki kertoo.

Hän kannustaa lähtemään mukaan ja ehdottamaan, miten parhaiten vastata eläkeläisväestön odotuksiin.

– Vetoamme eläkkeelle hiljattain jääneisiin: kannattaa lähteä liikkeelle, siitä saa itsekin paljon.

Laulattajana toimii Pertti Kallio, Vesa Tuomi soittaa pianoa ja haitaria, ja Pasi Kortelainen kitaraa. Tilaisuuteen on vapaa pääsy, ja siinä kerätään kolehti.

– Jaetaan yhdessä laulun iloa ja entisten aikojen tunnelmaa, Kivimäki kannustaa.

Asta Kettunen

Kuva: Hari Antikka

Mikko Miettinen laulaa sekä soittaa puhaltimia, kuten huiluja, tinapillejä ja melodicaa. Tällä kertaa mukaan tarttui saksofoni.

Gospel Covertajat kaivaa esiin hengellisen musiikin helmiä

Pyynikin pappilassa syntynyt ja Nokialla kasvanut Gospel Covertajien laulaja **Mikko Miettinen** vahvistaa, että yhtyeen oma ääni on löytynyt ja yhdessä tekemisen tavat hioutuneet 20 vuoden aikana.

– Kaikesta huomaa, miten mukavaa on, kun osaa reagoida toisen tekemisiin, kuinka me hengitämme yhdessä sitä musaa, ja kuinka olemme vuorovaikutuksessa yleisön kanssa.

Esiintymisiin pyritään saamaan hauskuuttakin.

– Hengellisessä musiikissahan on myös yliluonnollinen aspekti. Tunteet liikkuvat kirkon penkissä.

Kirkot ovatkin covertajille luontaisia esiintymispaikkoja, ja varsinkin virsikonsertteja järjestetään pääosin kirkoissa.

– Mutta on tullut soitettua myös teltassa, rekan lavalla, konserttisaleissa ja monenlaisissa muissa paikoissa.

Yhtyeen sovituksissa on musiikkia laidasta laitaan: menossa on niin klassista kuin jazzia ja kansanmusiikkiakin.

Oman näköistä ja itselle mieleistä

Mikko Miettisen isä, edesmennyt Risto Miettinen toimi pappina Pyynikin seurakunnassa ja myöhemmin Nokialla. Mikko lauloi lapsena Pirkanpojissa, ja alkoi myös soittaa huilua.

– Pikkuhiljaa musiikki vei mennessään. Se oli tosi tärkeä osa kasvua, ja myös oma pakopaikka.

Innostuksesta muodostui vähitellen ammatti, ja hän työskentelee muun muassa huilunsoiton opettajana. Matkan varrella on toiminut ja toimii myös monenlaisia yhtyeitä.

– Seminaarimäen Mieslaulajat on ollut merkittävä orkesteri, jonka kanssa on kierretty maailmaa.

Nykyään Jyväskylässä kanttorina työskentelevän ja kitaramessuihin erikoistuneen Hannes Asikaisen kanssa Miettinen soitti klassista musiikkia. Molemmilla oli hengellinen tausta, ja sen myötä palo hengellisen musiikin pariin.

– Omassa elämässäni usko on tärkeä asia. Vuonna 2002 ruvettiin sitten tekemään nuorten *Punaisen laulukirjan* sovituksista oman näköisiä, Miettinen kertoo.

Hän sanoo kiinnostuksen suuntautuneen aika

nopeasti myös vanhaan, jo unohduksissa olleeseen nuorisomusiikkiin.

– Sieltä nostimme esiin sellaisia kappaleita, joita ei ole levytetty tai kuultu pitkään aikaan. Eli helmiä gospelin historiasta.

– Vuonna 2005 julkaisimme ensimmäisen levyn, *Voi sen sanoa toisinkin*. Se oli ehkä lähinnä akustishenkistä kamaripoppiä, Miettinen määrittelee.

Kolmantena porukkaan oli jo heti alkumetreillä liittynyt Esko Turpeinen, ja vuonna 2007 ilmestynyt levy *Omituisten ihmisten seurassa* sisälsi gospelin tekijöiltä kappaleita, joita ei ollut aiemmin levytetty.

– Pääosin möyhennetään mieleisemmiksi toisten kappaleita. Melodiaa ei muuteta, mutta kaikki muu saattaa mennä ympäri – pyrimme toki kunnioittamaan alkuperäistä sävellystä ja sanoitusta, mutta myös saamaan aikaan tekemään itsellemme mieleistä musiikkia.

Hyödynnetään vahvuuksia

Matkaan mahtuu myös omia biisejä.

– Esimerkiksi *Ihmeelliseen suojaan kätkeyt* -konserttikokonaisuuteen tein virsi 600:n sanoihin uuden sävellyksen.

Yhtyeen toimintaa Miettinen kehuu hyvin demokraattiseksi.

– Kun tätä on 20 vuotta tehty yhdessä, niin ymmärrämme toistemme vahvuusalueet ja hyödynnämme niitä.

Virsikirjan lisävihko ilmestyi kuutisen vuotta sitten, ja Covertajat teki siitä Suomen ensimmäisen levyn. Porukkaan liittyi tuolloin Ilona Rimpilä, joka on ollut mukana siitä lähtien.

– Mutta teemme konsertteja myös alkuperäisellä triolla.

Yhtyeen 20-vuotisjuhlakiertue alkaa Kalevan kirkon konsertilla. Kiertueen yhteydessä ilmestyy seitsemäs albumi, joka sisältää tuoreimpia virsiä. Sen virallinen julkaisupäivä on 2. syyskuuta.

Asta Kettunen

Gospel Covertajien Ääni toisen maailman -konsertti Kalevan kirkossa perjantaina 23.9. klo 19, mukana myös Gospelkuoro Ilo. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €. [gospelcovertajat.fi](https://www.gospelcovertajat.fi)

Kuva: Milka Nuortva

Eve & Ossi -duo tarjoaa omaa tuotantoaan Lietsun gospelkirkossa Lielahden kirkossa perjantaina 9.9. kello 19 alkaen. Laulut puhuvat arjen kipuiluista, ihmissuhteista, rakkaudesta, taivaskaipuusta, ihmisen syntyisyydestä ja luottamuksesta armolliseen Jumalaan. Gospel Cafe aloittaa kello 18. Vapaa pääsy, ohjelma 10 € lähetyksyölle

Tuomiokirkossa Tampereen päivänä, sunnuntaina 2. lokakuuta kello 13 urkuri Elizaveta Zimina (kuvassa) ja sopraano Julia Kovrigina-Famba esittävät Bachin ja Mozartin musiikkia. Kello 14 urkuri Esa Toivola soittaa urkumusiikin klassikoita ja elokuvahittejä. Konsertit kestävät 30 minuuttia. Konsertteihin on vapaa pääsy, ja lopuksi on tarjolla mahdollisuus tutustua kirkkoon ja urkuihin.

Konsertteja 7.9.–5.10.2022

Lounasmusiikkia

ke 7.9. klo 12–12.30
Aleksanterin kirkko
Marianne Gustafsson
Burgmann, urut
Myös Tampereen
Tuomiokirkkoseurakunnan
YouTube-kanavalla

Pohjoismaisen hautausmaakongressin päättökonsertti

pe 16.9. klo 14 Tuomiokirkko
Masa Orpana, saksofoni
Esa Toivola, urut
Petra Perttula, juonto
Vapaa pääsy

Naattiorkesterin koko perheen konsertti

la 17.9. klo 16 Pispalan kirkko
Vapaa pääsy

Mikko Alatalo & Jaakko Löytty – Rauhjan toivon lauluja

su 25.9. klo 18
Messukylän kirkko
Lisää sivulla A 20

Lounasmusiikkia

ke 5.10. klo 12–12.30
Aleksanterin kirkko
Ulla-Maria Pöyhtäri ja
Annaleena Ilveskivi, huilu
Annika Hautamäki-Hänninen,
piano
Myös Tampereen
Tuomiokirkkoseurakunnan
YouTube-kanavalla

Kuva: Seppo Sirikka

Eläkkeellä olevan lähetystyöntekijän Terttu Poutasen kotona Kotkassa on monia kiinnostavia esineitä. Imettävää antilooppia esittävän puuveistoksen hän sai lahjaksi kummitytöltään ja hänen äidiltään Dilolossa.

Zairen kuvia esillä

Harjun seurakunnan nimikkolähetin Zairessa toimineen Terttu Poutasen afrikkalaisista esineistä otetut kuvat vierailevat Lielahden kirjastossa ja Pispalan kirkossa.

– Näyttely on kuvattu Seppo J.J. Sirkan toimesta niistä esineistä, joita olin 80-luvulla saanut lahjaksi kierteäessäni Zairen, nykyisen Kongon kaakkoisinta, Shaban maakuntaa, Poutanen kertoo.

Itäisen Zairen Luterilainen kirkko oli kutsunut hänet parantamaan ihmisten ravinto-oloja. Hän teki maassa merkittävän uran agrololina.

– Ihmiset olivat iloisia, kun joku tuli heidän kyläänsä heitä kuuntelemaan ja opettamaan, Poutanen muistaa.

Säkijärvellä syntynyt Poutanen siunattiin matkaan kesäkuussa 1983 Pispalan kirkossa. Hän toimi Afrikassa lähetyksessä parikymmentä vuotta. Zairen jälkeen työ jatkui suomalaisessa järjestössä Senegalissa.

– Olen niistä vuosista sekä yhteydestä ihmisiin Harjussa kiitollinen.

Kaukaiseen maanosaan hänet oli vienyt jo rippikoulussa herännyt kiinnostus. Hän oli muun muassa käynnistämässä Swasimaan kuninkaan lypsykarjatilaa.

Kirja keskeltä tapahtumia

Terttu Poutasen kirjoittama kirja *Zaire, keskellä*

Afrikkaa – keskellä sydäntä (Eastpress Oy 2021) kertoo hänen työstään maassa. Kirja sai alkunsa mielenkiintoisesta kohtaamisesta:

– Kohta kaksi vuotta sitten olin kaihileikkauksessa. En ollut koskaan tavannut paikallisen keskussairaalan kyseistä silmälääkärinä emmekä olleet juurikaan vaihtaneet ajatuksia, kun hän noustessaan kurkistamasta laitteella silmiäni totesi: ”Kyllä teillä on sitten mielenkiintoinen elämä!” Hämmennyin, että onpas ihmelaite.

– Koko toimenpide jatkui mielestäni hilpeissä merkeissä. Hänellä oli joku tuttavuus lääkärinä Tansaniassa. Kun näkö kirkastui, huomasin kaapin päällä nämä taide-esineet. ”Hyvän aika, kun tässä kupsahdan, nehan voivat joutua kaatopaikalle.”

Kirjoittamaan häntä vaati Missio Muutoksen kouluttaja. Teksti on elävää ja imaisee lukijan sisään afrikkalaiseen elämänmenoon.

Eläkkeellä ollessaan Poutanen on kirjoittanut myös *Maanviljelijän Kirjan*, joka on käännetty useille kielille Länsi-Afrikassa.

Asta Kettunen

Lahjoja ja lahjakkuutta -näyttely Lielahden kirjastossa 5.–22.9. ja Pispalan kirkossa 26.9.–1.10., mahdollisesti pitempäänkin. Lisää: silta.fi

10V-JUHLA-KONSERTTI

IDA ELINA KANGASALA
KANGASALA-TALO

28.10.2022
KLO 19.00

LIPUT
Ennakkoon alk. 27,50 €
tai ovelta 30 €.

lippu.fi OHJELMATOIMISTO KRISTALLI

LIPUT
Ennakkoon alk. 32,50 €
lippu.fi

35 EXIT TAMPERE TAMPERE-TALO
22.11.2022
KLO 19.00

Valoisa dialogi rauhan ja toivon nimeen

Muusikot **Mikko Alatalo** ja **Jaakko Löytty** puhuivat kauan yhteisestä konsertista, ja nyt se on vihdoinkin totta. Idea kirjoitettiin *Viimeinen juna* -levystä.

– Ajattelin Mikon laulujen olevan niin vahvoja, että ne sopivat kirkkoon, Löytty kertoo.

– Kerran Jaakko tuli sanomaan, että hienoa, kun teet niitä maaseutulauluja. Minäkin teen, Alatalo naurahtaa.

Yhteiskierruella kuullaan molempien lauluja ja käänöskappaleita – rauhan ja toivon lauluja.

– Kirkko on rauhan ja toivon tyssija, Löytty muistuttaa.

– Kun on kiireistä, on hyvä rauhoittua itseensä, miettii Alatalo.

– Laulumme keskustelevat keskenään. Kerromme tarinoita kohtaloista. Monella on paljon haastetta, ja elämä sirpaleista, Löytty sanoo.

– Laulan esimerkiksi laitapuolen kuljijasta, joka on sokeutunut viinan takia ja Jeesuksen löydettyään nyt taas näkee, suomalaisen gospelmusiikin uranuurtaja kuvailee.

Yhdessä tehty *Rauhan ja Toivon iltavirsi* kertoo kahdesta ihmisestä, jotka sytyttävät kynttilän kirkossa.

– Se on rukouksen symboli, valaisee Löytty.

Tampereen konsertti on syyskuun lopulla. Pohjoisin keikkapaikka on Marian kappeli Levillä.

– Pelottaa junamatka, tuleeko nukuttua ollenkaan. On ollut oikea valvomisen kesä, Löytty hymähtää ja kertoo lukeneensa öisin muusikkoelämäkertoja.

1980-luvulla Löytty kirjoitti ”Olkaamme samaa puolta, veli veljelle, ylittäkäämme muurit rajojen. Olkaamme yhtä, luotakaamme Luojaamme vain toisiamme siunaten”.

Kuva: Hannu Jukola

Mikko Alatalo ja Jaakko Löytty kertovat lauluissaan tarinoita kohtaloista yhteisessä konsertissa.

Kun yhä uudestaan rippileireillä lauletaan tämä *Toisiamme siunaten*, osataan monissa kodeissa ulkoa Alataloa. Äskettäin Alatalo palkittiin Iskelmä-Finlandialla. Löytty sai Kirkon kulttuuripalkinnon 2015.

Usein heidän laulujensa sanoituksista ovat vastanneet luottotekstittäjät, Alatalolla Harri Rinne ja Löyttyllä Kaija Pispä. Mielen päällä on ollut lähimmäinen sekä yhteiskunnallisuus, kaipaus, rakkaus, suru ja lohdutus. Alatalokin on viitannut uskonteksteihin, kuten vuonna -78 ensimmäiseen korinttilaiskirjeeseen:

Tunnetko rakkauden? Se on pitkämielinen.

Aito rakkaus itsellään ei tee kauppaa.

Rakkaus ei kadehdi, ei kerskaa eikä pöyhkeile. Totuutta ei peitä, ei usko unelmiin.

– Kyllä rocklaulajat Raamattunsa osavat, Alatalo virnistää.

– Minuun vaikutuksen teki *Kaksi kynttilää*, mainitsee Löytty.

– Se kertoo minun ja Juicen ystävyystä, kollega valaisee.

– Ajattelin siinä väistämättä sua ja mua, Löytty vastaa.

Löytty sanoo olevansa ”pikkusen Mikkoa nuorempi”, ja heitä puhuttelee 60-luvun folk. Sekin yhdistää, että ura musii-

kin parissa on kestänyt puolen vuosisataa. Kumpikin on tehnyt noin 700 laulua, ja kässissään on uunituoreet levyt.

Alatalo koosti gospeleimmat kappaleensa ja Löyttyllä teemana on vapaus. Siihen vei Martin Luther Kingin rauhan ja tasa-arvon puhe *I have a dream*.

– Thank God, we are free at last, Löytty siteeraa Kingiä. ♦

Elisa af Hällström

Mikko Alatalo ja Jaakko Löytty esiintyvät 25.9. kello 18 Messukylän kirkossa. Konserttiin on vapaa pääsy.

Syyskuun ekovinkki:

Osallistu Hävikkiviikkoon

Kokkaa paljon kerralla ja laita osa ruuasta pakastimeen. Käytä peruna ja pasta seuraavan päivän pyttipannuun tai ruokaisaan salaattiin. Lohkotut kasvikset ovat mainio välipala, ja tortillalätyt sisälle voi pistää melkein mitä tahansa. Kokeile tehosekoittimessa ennakkoluulottomia yhdistelmiä.

Metsästä vinkkejä verkosta, hyödynnä esimerkiksi Marttojen reseptit. Ota perheen pienimmät mukaan aterioiden ja välipalojen ideoimiseen.

Tarjoa ylijäämäkasviksia ja hedelmiä työkavereille tai naapureille. Osta punalaputettuja elintarvikkeita. Suunnittele illanvieron tarjonta aineksista, jotka muuten päätyisivät biojätteeseen. Syötä saasyoda.fi:n reseptihakuun kaapista löytyvät ainekset ja katso, mitä niistä syntyy.

Asta Kettunen

Lisää: siltalehti.fi/ekovinkki

Kuva: Virve Jyhäsalo